

Bus įsteigti stambūs valstybės mokslo centrai

Vilnius, spalio 10 d. (ELTA) – Lietuvoje bus įkurti 5 nauji stambūs valstybės mokslo institutai. Tai – Gyvybės mokslų centras, Inovatyvios medicinos centras, Gamtos tyrimų centras, Fizinių ir technologijų mokslų centras bei Agrarinių ir miškų mokslų centras.

Pagal Vyriausybės patvirtintą valstybės mokslinių tyrimų įstaigų tinklo pertvarkos planą, dabar veikiantys mokslo institutai bus sujungti su universitetais arba sutelkti į stambius valstybės mokslo institutus.

Visi šie centrai įsikurs mokslo, studijų ir verslo slėniuose ir naudosis bendra atviros prieigos moksline infrastruktūra kartu su šalia esančiais universitetais.

Švietimo ir mokslo viceministrė Virginija Būdienė šį planą vadina istoriniu, nes jame pirmą kartą per nepriklausomybės laikotarpį suplanuotas konkretus mokslo institutų sutelkimas, jungiant juos į žymiai stambesnius valstybės mokslo institutus ar universitetus.

Švietimo ir mokslo viceministrė Virginija Būdienė šį planą vadina istoriniu.

News Bridgepix nuotr.

Pertvarka siekiama sudaryti prielaidas naujoms mokslo žinioms kurti, suvienijant turimus žmogiškuosius ir materialinius valstybės mokslinių tyrimų įstaigų išteklius ir tinkamiausiu būdu naudojant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir

valstybės biudžeto lėšas mokslo tyrimų infrastruktūros plėtrai.

Planas parengtas kaip Lietuvos naujovių įgyvendinimo infrastruktūros pertvarkos pagrindas. Jį parengė ir administruoja Švietimo ir mokslo ministerija.

EK neatidės Ignalinos jėgainės uždarymo

Vilnius, spalio 10 d. (BNS) – Ūkio ministrui pareiškus, kad Lietuva gali nutarti atominę jėgainę uždaryti ne 2009, o 2012 m., Europos Komisija (EK) dar kartą atsako, kad tam „galimybių nėra“. Ūkio ministras Vytautas Navickas, dalyvaujantis Europos Sąjungos (ES) energetikos ministrų susitikime, pareiškė, kad jei ES Lietuvai paremti nesukurs specia-

laus plano, Ignalinos atominė jėgainė bus uždaryta 2012 m. Jis tvirtina, jog jei elektrinė, kaip numato dabartiniai išsipareigojimai, būtų uždaryta 2009 m. pabaigoje, Lietuva norėtų maždaug 1 mlrd. eurų (3,45 mlrd. litų) paramos ir daugiau taršos leidimų.

EK atstovas energetikos klausimais Ferran Tarradell Espuny teigė, kad EK yra pasirengusi išklausti

Lietuvos valdžios nuomonės ir imtis visų jos galimybių ribose esančių priemonių padėti, jei kiltų kokių nenumatytų problemų dėl energijos tiekimo saugumo, bet elektrinės darbo pratęsimo tarp tų priemonių nėra.

Pasak jo, EK jokio oficialaus dokumento ar pareiškimo iš Lietuvos ūkio ministro dėl Ignalinos AE reikalų nėra gavusi.

Dėl elektros tilto premjerai nesutarė

Vilnius, spalio 10 d. (ELTA) – Latvijos ir Lietuvos premjerai Ivars Godmanis ir Gediminas Kirkilas susitikime Vilniuje nesutarė dėl įstrigusio elektros tilto į Švediją projekto galimybių.

Anot politikų, Baltijos šalims reikia arba sėsti prie derybų stalo, arba siūlyti savarankiškus projektus Švedijai, kuri ir pasirinktų, į kurią Baltijos šalį drieksis elektros kabelis. Susitikime premjerai apie naujos atominės elektrinės statybas Lietuvoje nekalbėjo.

Pasak Latvijos premjero I. Godmanio, tartis dėl elektros tilto į Švediją projekto turi visos trys Baltijos šalys – kartu ir Estija. Tokiose derybose turi būti nutarta, ar Švedijai siūlyti vieną projektą, ar du besivaržančius.

Nors latviai teigia pasigendantys informacijos apie naujosios atominės elektrinės Lietuvoje statybą ir net abejoja jos galimybėmis, premjerai susitikimo metu šio klausimo neaptarinėjo.

Tačiau I. Godmanis išreiškė paramą Lietuvos siekiui pratęsti Ignalinos AE darbą ilgiau nei iki 2009 m. pabaigos.

Latvijos premjeras taip pat teigė, kad ginčus tarp Lietuvos oro linijų bendrovės „flyLAL“ ir Latvijos „air-Baltic“ turi spręsti teismai, o jis esąs suinteresuotas tik tuo, jog nenukentėtų keleiviai Lietuvoje ir bendrovė galėtų veikti ir Vilniuje, ir Kaune, ir Palangoje.

PERIODICALS

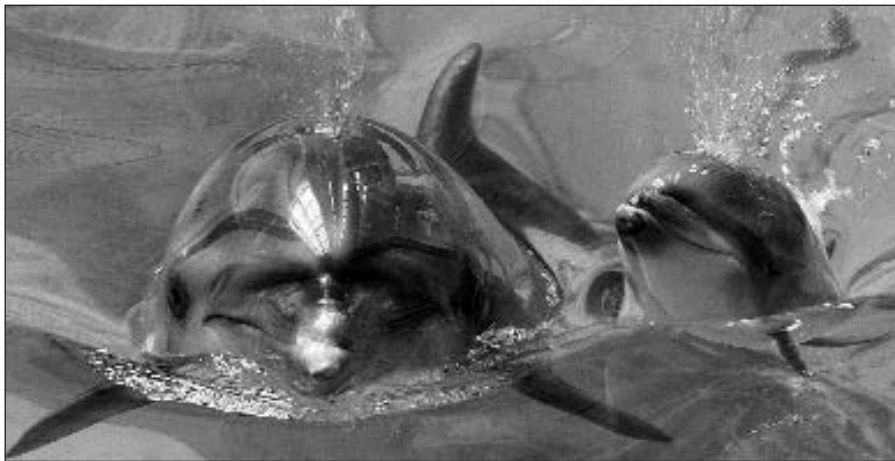
Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- 90 metų Dievo ir žmonių tarnyboje (p. 4, 10)
- Kodėl dangus mėlynas arba... (p. 5, 11)
- Šių metų Nobelio premijų laureatai (p. 7)
- „Medicare“: į kovą su piktnaudžiavimu (p. 8)
- Čilės fiorduose (2) (p.11)
- Lietuviškos spalvos Flyway filmų festivalyje (p. 13)
- Išėivijoje nuskambėjo 1000-mečio aidas (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.54 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos jūrų muziejus – populiariausias Baltijos šalyse

Didžiausią išspūdį lankytojams palieka delfinų pasirodymas.

ELTOS nuotr.

Klaipėda, spalio 10 d. (ELTA) – Lietuvos jūrų muziejus yra labiausiai lankomas muziejus Baltijos šalyse. Pernai Jūrų muziejų aplankė daugiau nei pusė milijono lankytojų, populiariausias Latvijoje Turaidos muziejus sulaukė 245 tūkst., dar šiek

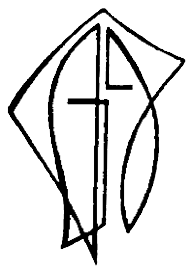
ties mažiau žmonių apsilankė Estijos dailės muziejuje.

Daugiausia Lietuvos jūrų muziejų ir delfinariumą lanko šeimos su vaikais. Lietuvos jūrų muziejuje, kaip ir visame Baltijos pajūryje, jau pasibaigė karštasis sezonas.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Iš Ateitininkų gyvenimo

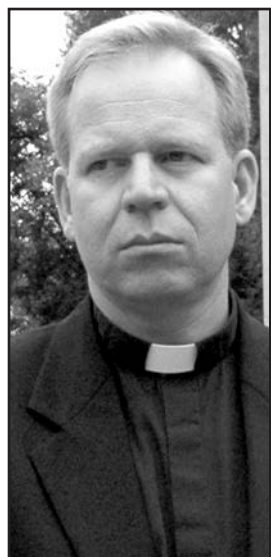
Medžiaga siūsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Ateitininkų Federacijos atstovų konferencija Vilniuje

Šalpos fondo prašymų terminas lapkričio 1 d.

Ateitininkų Federacijos pirm. Vygantas Malinauskas

Mons. Gintaras Grušas

Kun. Kęstutis Kėvalas

Telšių vyskupijos ateitininkų valdybos pirm. Paulius Auryla

Aldona Kačerauskienė

Rugsėjo 20 d. Vilniuje Jėzuitų gimnazijos patalpose įvyko Ateitininkų Federacijos (AF) atstovų konferencija.

Pirmininko ataskaita

Daug ką apie AF veiklą sužinojau iš organizacijos pirmininko Vyganto Malinausko ataskaitos. Šiuo metu organizacijoje yra per pusketvinto tūkstančio narių ir kandidatų, auga kuopų skaičius: Telšių vietovėje yra net 24 kuopos, Kauno — 18, Panevėžio ir Marijampolės — po 12 ir t.t. 2007 m. patvirtintame veiklos plane buvo nustatytos trys veiklos kryptys: organizacijos gebėjimų stiprinimas, narių ugdymas ir organizacijos plėtra. Kiekvienoje kryptyje esama pasiekimų. Įkurtas Jaunimo politikos komitetas, užimta aiški pozicija dėl alkoholio reklamos uždraudimo (parašytas laiškas LR prezidentui, prašant nepasiduoti spaudimui uždrausti alkoholio reklamą), dalyvauta diskusijose dėl neformalaus jaunimo ugdymo mokyklose, dėl šeimos koncepcijos kūrimo, parengti keli tarptautiniai projektai, dalyvauta Asyžiuje vykusioje konferencijoje, kuri buvo skirta vaikų ir jaunimo katalikiškam ugdymui, suaktyvėjo kuopų veikla ir dalyvavimas bendruose renginiuose, davė gerų rezultatų pastangos atkurti ir sustiprinti Marijampolės vietovės veiklą, buvo organizuoti kursai kuopų globėjams ir t.t. Po to sustiprėjo ateitininkų spauda: reguliariai leidžiamas „Ateities“ žurnalas (redaktorė Reda Sopranaitė). Marijos radijas kas savaitę transliuoja laidas (projekto vadovas Petras Plumpa).

V. Malinauskas, apibendrindamas veiklą, sakė: „Federacija įgijo aiškesnes struktūras, nužymėtos veiklos kryptys, padėti vidiniai organizacijos pamatai.“ Su dėkingumu prisimintas mons. Kazimieras Senkus, materialiai remiantis AF, taip pat Vilniaus ir Kauno arkivyskupijų parama, lengvatinėmis sąlygomis leidžiant naudotis patalpomis.

Šv. Paulius ateitininkijoje

Įdomi buvo praktinė konferencijos dalis „Šv. Pauliaus metai ateitininkijoje“. AF dvasios vadovas mons. Gintaras Grušas priminė, kad ateitininkijos šūkis „Visa atnaujinti Kristuje“ paimtas iš Šv. Pauliaus laiško efeziečiams. Kiekvienas žmogus nori būti laimingas, patirti kuo daugiau džiaugsmo ir laimės. Tačiau džiaugsmas ir laimė — praeinantys dalykai. Sutikau malonų draugą, pažiūrėjau įdomų filmą, perskaičiau prasmingą knygą ir jau esi laimingas, džiaugiesi. Tačiau ši būseną trumpalaikė, greitai praeinanti. Kas kitas — Dievo palaima arba džiaugsmas iš Dievo. Tai pastovi būseną, kurią patiriame, būdami Dievo akivaizdoje. Tai Šventosios Dvasios vaisius ir meilė. Reikia siekti Šv. Pauliaus dvasinio lygio: aš gyvenu, bet ne aš, o manyje gyvena Kristus. Savo jėgomis tokio lygio nepajėgsime pasiekti. Reikia maldos, reikia gilintis į Šventąjį Raštą, reikia kurti krikščioniškojo gyvenimo įpročius, praktikuoti krikščioniškas dorybes: teisingumą, protingumą, susivaldymą, tikėjimą, meilę — mūsų gyvenimo varomąją jėgą. Privalome būti pasirengę savo laikui dalytis su kitais, turime, tapti vieni kitų džiaugsmu, nuolatos matyti ir jausti Tą, kuris mus myli ir kurį mes mylime. Šv. Paulius keliavo ir stiprino tikinčiuosius savo dvasia ir asmeniniu pavyzdžiu. Mes taip pat esame pakviesti gyventi pilnutinį gyvenimą.

Kun. Kęstutis Kėvalas ragino tapti drąsiais ir užsidegusiais Kristaus misionieriais: dalytis Dievo atradimo džiaugsmu (jei nesidalysi, pats jį prarasi), daryti žingsnius kito žmogaus link, savo tikėjimą liudyti taip, kad mūsų žodžiai būtų išgirsti. O jie bus išgirsti, jeigu nesiskirs nuo mūsų darbų.

Telšių vyskupijos ateitininkų valdybos pirmininkas Paulius Auryla ragino pažinti savo organizacijos istoriją — juk netrukus švęsime jos šimtmetį. Ta istorija gali mus padrąsinti augti, gausėti ir stiprėti. Tačiau praktinė patirtis turi būti taikoma dabarties sąlygomis, atsižvelgiant į šių dienų aktualijas.

Dirbant grupėse, buvo apibendrinta tai, ką išgirdome, suvokėme, ką ketiname veikti ateityje. Reikėtų svarstyti Gyvosios dvasios atnaujinimo problemą, Jos veikimą, kaip kadaise patarė ateitininkijos vadas ir ideologas prof. Stasys Šalkauskis (1886-1941). Norint spinduliuoti Šventosios Dvasios dovanas, pirmiausia reikia pačiam jas turėti ir be paliovos praktikuoti. Nederėtų ieškoti lengvų kelių. Norint pasimokyti iš sendraugių, reikia juos dažniau kviestis į kuopas, dažniau bendrauti. Gal vertėtų surengti piligriminį žygį Šv. Pauliaus keliais. Kasmet būtų tikslinga pasirinkti tą šventąjį, bandyti juo sekti.

Buvo paskelbti ateitininkų metų apdovanojimai. Tai nominacijos už įvairią veiklą, dirbantis ateitininkijos baruose. Paminėsim tik keletą. Už viso gyvenimo indėlį ateitininkijai nominaciją gavo Jadvyga Damušienė, metų rėmėjo nominacija atiteko mons. K. Senkui, už mokslinę veiklą apdovanota dr. Vilmantė Borutaitė, už ateitininkišką spaudą — Reda Sopranaitė.

Prof. Adolfo Damušio minėjimas

Konferencija baigėsi kitą dieną, sekmadienį, švenčiant prof. Adolfo Damušio 100-ųjų metų jubiliejų. Šv. Mišias už jubiliatą Šv. Kazimiero bažnyčioje aukėjo mons. Gintaras Grušas ir mons. Alfonsas Svarinskas. Vilniaus Rotušėje vykusį minėjimą pradėjo ką tik susikūrusi Vilniaus vietovės Adolfo Damušio moksleivių ateitininkų kuopa. Vidmantas Valušaitis apžvelgė prof. A. Damušio svarbiausius gyvenimo ir veiklos momentus. Žymus chemikas, davęs pradžią cemento gamybai Lietuvoje, 1941 metų sukilimo dalyvis, Laikinosios Vyrųsybės ministras, AF vadas ir tarybos pirmininkas, Dainavos stovyklos (JAV) įkūrėjas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius, antinacistas ir antikomunistas, keturių vaikų tėvas...

Profesoriaus paveikslą papildė žmona Jadvyga ir iš Floridos atvykę sūnus Saulius Jurgis. „Jis mėgo muziką, poeziją, vertingą žodį, užsirašinėdavo prasmingas mintis. Būdamas penkiolikos metų jis tapo ateitininku“, — sakė Jadvyga. „Myliu ir gerbiu tėvą. Mums, vaikams, jis šventas žmogus“, — sakė Saulius Damušis.

„Ateitininkų Federacija teisingame kelyje: kasmet vis labiau įsileija į visuomenės gyvenimą, deklaruoja katalikiškas vertybes ir jomis gyvena“, — taip kalbėjo žmonės, skirstydami iš renginio.

Rinkimai į ŠAA Tarybą Kvietimas kandidatuoti

2009 metais bus renkama nauja Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba (ŠAAT). Kviečiame kandidatuoti ar kitus siūlyti. ŠAA Tarybos nariu gali būti renkamas kiekvienas ateitininkas, sulaukęs aštuoniolikos metų ir išbuvęs ateitininku ne mažiau kaip penkerius metus. Tarybos narys gali eiti ir kitas pareigas ateitininkų organizacijoje. ŠAA Tarybos nario kadencija yra treji metai.

Kandidatavimo anketas rasite ateitininkų tinklalapyje <http://ateitis.org/musu/?p=182> Daugiau informacijos suteiks ŠAAT nominacijų komisijos narė Loreta Grybauskienė el. paštas: Vlasr@aol.com tel: (708) 349-7426

Ateitininkų vienetai ir valdybos, užsibrėžę vykdyti reikšmingus darbus, bet neturintys lėšų jų įgyvendinimui, gali prašyti paramos iš **Ateitininkų šalpos fondo**. Parama skirstoma dukart per metus. Rudens terminas yra š.m. lapkričio 1 d.

Prašymus pateikti AŠF pirmi- ninkui Vyteniui Damušui paštu 6010 Jody Lane, Tinley Park, IL 60477, tel. 708-532-6591 arba el. paštu: Vytenis2@yahoo.com. Prašymo anketas ir daugiau informacijos rasite ateitininkų tinklalapyje www.ateitis.org pasirinkę Ateitininkų šalpos fondo nuorodą.

Šalpos fondo vakarienė ir narių susirinkimas

Dėl gausybės kitų renginių lapkričio mėnesį yra nutarta Ateitininkų šalpos fondo narių susirinkimą sušaukti ne lapkričio mėnesį, kaip anksčiau buvo daroma, bet 2009 m. kovo mėnesį. Tuo metu įvyks ir tradicinė Ateitininkų šalpos fondo vakarienė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

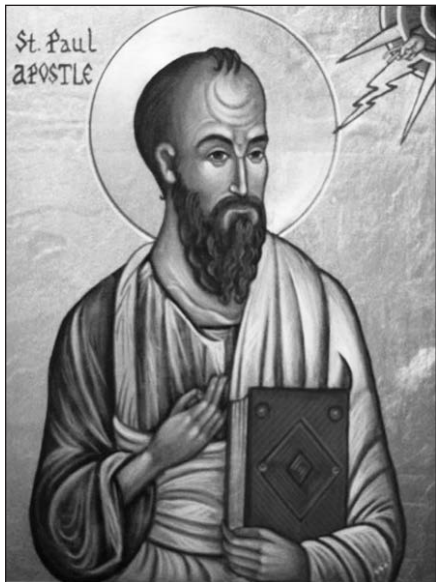
GANYTOJO ŽODIS

KAIP PAULIUS SUVOKIA SAVO SUSIPAŽINIMĄ SU KRISTUMI?

Trečiadienio rytą vyko įprastinė bendroji popiežiaus audiencija. Prie jos tarsi prisiderino ir jau kelias dienas Vatikane vykstanti Vyskupų Sinodo asamblėja.

Tuo pačiu metu, kai Sinodo Tėvai posėdžiavo darbo grupėse, popiežius Benediktas XVI susitiko su keliais tūkstančiais maldininkų, atvykusių į trečiadienio bendrąją audienciją. Pauliaus metams skirtoje katechezėje šį kartą popiežius pasakojo, ką Paulius žinojo apie žemiškąją Jėzaus veiklą.

Prieš pradėdamas nagrinėti šią temą, popiežius visų pirma atkreipė dėmesį į tai, kaip Paulius suvokia savo susipažinimą su Kristumi. Antroje laiške korintiečiams randame Pauliaus samprotavimus apie dvi pažinimo rūšis – apie „pažinimą kūno požiūriu“, t. y., asmenišką susidūrimą konkrečioje gyvenimo situacijoje, ir apie pažinimą širdimi. Fariziejai bendravo su Jėzumi, su juo diskutavo, bet jo nepažinojo. Paulius su Jėzumi jo žemiškos veiklos metais nebuvo susidūręs, jis jį jau prisikėlusį sutiko prie Damasko vartų ir tas susitikimas pakeitė jo gyvenimą, padarė Jėzų artimai pažįstamą Pauliaus širdžiai.

Šventasis Paulius.

Po tokio įvado popiežius perėjo prie konkretaus klausimo: vis dėlto ką konkretaus Paulius žinojo apie Jėzų, apie jo veiklą, apie jo stebuklus ir žodžius, apie kančią? Pauliaus laiškuose randame trijų rūšių atsakymus į šį klausimą. Visų pirma juose yra nemažai tiesioginių nuorodų į su Jėzaus gyvenimu susijusius faktus. Paulius kalba apie Jėzaus kilmę iš Dovydo giminės, jis šį tą žino apie Jėzaus giminačius, jam puikiai žinoma Paskutinės vakarienės eiga. Antroji žinių apie Jėzų rūšis – tai Pauliaus laiškuose pasitaikančios nuorodos į sinoptines Evangelijas, kai kurių jose minimų faktų perpasakojimas. Trečioji rūšis – tai tam tikra priešvėlykinių faktų transpozicija į poveykinius laikus. Bene dažniausias šios rūšies pavyzdys yra pasakojimas apie Dangaus Karalystę. Evangelijose apie Dangaus Karalystę kalba istorinis Jėzus. Pauliaus laiškuose Dangaus Karalystė jau suvokiama kaip neatskiriama susieta su Jėzaus mirtimi ir prisikėlimu.

Pauliui Jėzus nėra tik istorinė asmenybė, – sakė popiežius katechezės pabaigoje, – ir apie Jėzų Paulius

kalba ne kaip istorikas. Jis kalba apie gyvą Jėzų. Pauliui Jėzus yra gyvas čia ir dabar. Jėzus yra gyvas su mumis ir mums. Ir mes turime iš Pauliaus mokytiis būtent šitaip pažinti Jėzų – pažinti ne tik kaip mūsų tikėjimo protėvių sutiktą istorinę asmenybę, bet kaip mūsų Viešpatį ir mūsų brolių, kuris dabar mus moko, kaip gyventi ir kaip mirti.

Popiežiaus žinia būsimai Migrantų ir pabėgėlių dienai

Trečiadienio rytą Vatikano spaudos salėje buvo pristatyta popiežiaus Benedikto XVI žinia būsimai, 2009 metų sausio 18-ąją minėsimai Pasaulinei migrantų ir pabėgėlių dienai.

Nuo šių metų vasaros iki ateinančių metų vasaros švenčiamų apaštalo šv. Pauliaus jubiliejinių metų proga popiežius, sprendžiant migracijos keliamas problemas, siūlo mokytiis iš šv. Pauliaus pavyzdžio ir skelbimo. Šis raginimas skirtas visų pirma šiuolaikinei krikščionių bendruomenei, kuri dažnai susiduria su migracijos keliamais iššūkiais, kuri pati neretai turi kelti migrantų ir pabėgėlių dalį. Būsimos Migrantų ir pabėgėlių dienos tema: „Šv. Paulius migrantas ir Tautų apaštalas“.

Trečiadienį paskelbtame dokumente pažymima, jog Paulius gimė migrantų šeimoje ir užaugo žydų bendruomenėje, gyvenusioje ne tėvynėje, bet užsienyje, Kilikijos Tarso mieste. Pauliaus atveju gimimas diasporos bendruomenėje nulėmė tai, kad jis susiformavo ir kaip žydas, ir kaip graikiškosios bei romėniškosios kultūrų žmogus. Sutikęs Kristų prie Damasko vartų ir su juo susiejęs savo gyvenimą, Paulius keliavo iš miesto į miestą, pats migravo ir tapo migrantų ir užsieniečių apaštalu. Visas jo gyvenimas ir veikla tarnavo tik vienam tikslui – kad kuo daugiau žmonių pažintų Kristų, kad įvairių tautų žmonės, Kristaus dėka, taptų viena tauta.

Šito Bažnyčia siekia ir šiandien, – rašo popiežius. Šito siekia jos misijos. Šito siekia ir jos ypatingas dėmesys migruojantiems žmonėms, kurių dabartiniais globalizacijos laikais vis daugėja.

Kodėl Pauliui taip puikiai sekėsi skelbti Kristų? Kur glūdėjo jo apaštališkosios veiklos paslaptis? Į tai ne kartą atsako pats Paulius: Jis jautėsi Kristaus tarsi „pagautas“. Jis taip buvo įsijautęs į savo pašaukimą, jog net drįso sakyti, kad dalyvauja Kristaus kentėjimuose, kad jaučiasi kartu su Kristumi nukryžiuotas, kad Kristus jame gyvena.

Kai skaitome Apaštalų darbus arba Pauliaus laiškus, iš karto pastebime, jog Bažnyčia nuo pat pradžių nebuvo užsidariusi bendruomenė, skirta tik išrinktųjų ratui, bet kad Geroji Naujiena buvo skirta visiems be išimties. Visų rasių ir kultūrų žmonės buvo kviečiami tapti naujos Dievo tautos vaikais. Minėdami Tautų apaštalo šv. Pauliaus gimimo 2000-ąsias metines ir šia proga atidžiau gilindamiesi į jo skelbimą ir asmeninį pavyzdį, esame kviečiami kiekviename žmoguje atpažinti mūsų brolių ir tos pačios vienos Dievo tautos narį.

„Vatikano radijas“

Didysis geradaris

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Visame pasaulyje skurdas, vargas, nepriteklus, kaip koks vijoklis dainuodamas: „vargas vagojo, lapais lapojo“, skverbiasi vis gilyn bei platyn beveik po visus kraštus... O šie pastarieji, savo ruožtu, atsikirdami visais įmanomais būdais stengiasi skurdą mažinti. Labdaros įstaigos ir organizacijos jiems ateina į pagalbą. Tuo ypač pasižymi JAV. Turėdamos daugybę milijonierių bei milijardierių, gauna iš jų ar jų fondų milijonines sumas ligoninėms, mokykloms, universitetams. Tie filantropai dosniai šelpia ir varguomenę, paliegėlius ir kitus pagalbos reikalingus vargdienius.

Juk mes visi mirtingieji tik vieną kartą pereisime per pasaulį. Tad ką tik gero galime padaryti, kokį tik prielankumą galime parodyti savo artimiesiems, privalome tai padaryti tuojau, neatidėti ar neapsileisti, nes tuo pačiu keliu jau daugiau nebeisime. O gerumas yra didžiausioji jėga pasaulyje, skaidriai spindinti dorybė. Mūsų puikusis poetas Adomas Mickevičius, kurio prasmingu šūkiu „Siek ten, kur vyzdys nepasiekia, laužk tai, ko protas nepajėgia“ mes, paaugliai moksleiviai, laisvoje Lietuvoje užaugome, rašė: „Kai paveiksle yra juoda dėmė arba skylė, tai kiekvienas mulkis ją pastebi, bet paveikslo daile tik žinovas pamato; geri žmonės sprendžia pradėdami nuo gerosios pusės.“

Mums gerai pažįstamas (iš jo nuolatinių straipsnių „Drauge“) medicinos daktaras Jonas Adomavičius, žinodamas, jog pasaulyje aukščiausioji išmintis – daryti gera, tai pasirinko savo gyvenimo keliu! Apie jį rašyti ir labai lengva, ir labai sunku. Lengva, nes toji didžioji asmenybė paliko giliausius pėdsakus – savo gerais darbais, savo knygomis, savo tautiečių ne tik rūpestingu gydymu, bet ir doroviniu jų auklėjimu. Sunku, nes jis buvo perdėm kuklus ir gauti iš jo gyvenimo bent kokios nors medžiagos – bergždžios pastangos. Kur tai matyta, jis vienintelis bostoniškai Lietuvių enciklopedijai žinių apie save padavė vos... kelias eilutes (sic!).

Dr. J. Adomavičius daug metų vedė „Drauge“ „Sveikatos“ skyrių. Kas savaitę jo ilgi per visą puslapį straipsniai mokė sveikai gyventi, sveikai maitintis, sveikai elgtis. Jis atgrasindavo nuo alkoholizmo, rūkymo, narkotikų. Jis visuomet pabrėždavo, jog pats žmogus yra atsakingas už savo fizinę, o juo labiau – dvasinę sveikatą. 2000 m. „Valstiečių“ laikraštis Lietuvoje išleido jo 12 knygų „Kvieslys sveikaton“ (kiekviena po 420–440 ir daugiau psl., kietais viršeliais, po 14 dol.) Beje, jos išgraibstytos – ištisų tomų nebėra nei Lietuvoje, nei „Drauge“. Jis bendradarbiavo ir „Dievovydyje“ Vilniuje. Kai dabar skaitydami „Drauge“ mirties pranešimus matome, kad dauguma lietuvių miršta gerokai per 90 m. ir net per 100, taip ir trenkia mintis: ar jie visi dr. Adomavičiaus auklėtiniai?! Jis nuolat kalbėjo ir per radiją „Margutis“ sveikatos, kultūros, auklėjimo klausimais, skleisdamas sveiką gyvenimo būdą bei mintis apie mitybą, higienos įgūdžius (nuo 1959 m. parengė daugiau kaip 600 tokių pašnekesių).

J. Adomavičius savo geru darbu, artimo meilės ir dosnumo dėka plačiai žinomas ne tik čia, bet ir Lietuvoje. Šis filantropas kasmet skirdavo po 1,000 dol. Lietuvių operai Čikagoje (pats nepraleisdamas nė vienos jos premjeros); savaitraščiui „Lietuvių balsas“ kasmet duodavo literatūros konkurso premijoms nuo 2,000 iki 5,000 dol. Iš Lietuvos atvykusiems menininkams (net visai grupei) kiekvienam išdalindavo po šimtinę. Kūčioms susikvietęs lietuvačius vėl apdovanodavo šimtinėmis.

Savo nepasitenkinimą sprendavo savotišku – tauriu būdu. Sykį viena lietuviška organizacija Metų žmogumi paskelbė ne lietuvi. Jis tuoj „atsikirto“. Pats išrinko Metų žmogumi Joną Dainauską – teisininką, istoriką, bibliografą, publicistą, gerokai per 90 m. perkopusį – „vaikščiojančią enciklopediją“. Ir įteikė jam 1,000 dol. premiją, o ne krikštolinį daiktą (trofėjų), kaip toji organizacija.

Neturėdamas savų vaikų (buvo nevedęs), jis rūpinosi lietuvišku atžalynu. Jis buvo vienas stipriausių Amerikos lietuvių vaikų ugdymo draugijos steigėjų (ALVUD), išbuvęs ALVUDO pirmininku iki savo mirties. Jis įsteigė ALVUDO lietuvišką sodybą – šiltą pastogę senyviams žmonėms.

Štai žiupsnelis jo biografinių žinių. Nuo 1932 m. priklausė Korp! Gaja. 1938 m. baigęs VDU Medicinos fakultetą, dirbo jo Vidaus ligų klinikoje. 1949 m. Tuebingeno universitete (Vokietija) apgynė doktoratą. Stažavosi Cook apskrities ligoninėje Čikagoje ir joje visą laiką dirbo.

Itin jautriai jo priešpaskutinės mintis aprašė Edvardas Šulaitis, apėjęs jį sergantį 95 m. gimtadienio proga. Pasitaikė, kad kartkartėmis šelpiami žmonės atsilygindavo Adomavičiui bloguoju, bet Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkui daktaras kilniai atsakė: „Dievas atlygins tiems nedorėliams.“

Dr. J. Adomavičius nei geisdamas, nei to siekdamas pasistatė amžiną paminklą: nerūdijantį, nebyrantį, niekad nenykstantį. Net jau peržengęs 90 m., jis atidžiai stebėjo lietuvišką gyvenimą, dažniausiai pats dalyvau-damas įvairiuose renginiuose ir dosniai remdamas kultūrinius užmojus, jeigu jie tikrai paramos buvo verti. Jis nuolat sielojosi dėl Lietuvos reikalų. Nesuskaičiuojamai yra paaukojęs buvusiems partizanams, mokykloms, sergantiems, vargstantiems tėvynėje. Kaip koks krikštėvis, naujiems ateiviams suteikdavo pirmą pastogę, patarimą, padėdavo įsilieti į gyvenimą naujoje šalyje. Dr. J. Adomavičius – didis patriotas, idealistas (o juk gyvenimas be idealo yra neužbaigta simfonija!) yra mums visiems pavyzdys, siekiant dorybių kupino gyvenimo!

Pirmosios į Ameriką atvykusios seserys 1936 m. švenčia 25 m. jubiliejų Putnamo vienuolyne: ses. Tarcizija, ses. Augustina, ses. Apoloniya, ses. Aloyza, ses. Consolata.

Amerikos Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys su popiežiumi Jonu Pauliumi II Romoje 1987 m. vienuolijos Steigėjo, arkiv. Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju proga.

90 METŲ DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOJE

SES. ONA MIKAILAITĖ

Šiais 2008 metais Lietuvai švenčiant nepriklausomybės 90 metų sukaktį, ir Nekaltai Pradėtosios Marijos Vargdienių Seserų vienuolija, įkurta kelis mėnesius po nepriklausomybės paskelbimo, taip pat švenčia savo 90-ąją gimtadienį. Anais laisvės aušros laikais katalikių moterų veikėja, dr. Ona Narušytė pastebėjo: „Jūsų bendrija kūrėsi tuo mūsų tautos kūrybinio polėkio laikotarpiu, kuris pasižymėjo veržliu darbštumu, sunkumų nepaisymu, pasiaukojančia savo tautos ir šalies meile. Nenuostabu todėl, kad mes, studentės, domėjimosi lietuvišku vienuolynu, susijusiu su arkivyskupo po Jurgio Matulaičio įtakinga veikla. Jau pats vardas 'Vargdienių seselės' (kitai jūsų bendrija ir nebuvo vadinama) ragino susidomėti jumis ir jūsų veikla.”

1918 metų kovo pradžioje kun. Jurgis Matulaitis iš Varšuvos, kurios priemiestyje buvo praleidęs audringus karo metus globodamas karo našlaičius, traukiniu keliavo į Kauną, paskui Marijampolės link. Jam rūpėjo suburti jo atgaivintus marijonus lietuvių, sutvarkyti jų vienuolyną ir, be to, pagaliau įgyvendinti jau kelis metus brandintą, bet karo sutrukdytą planą: įsteigti lietuvių moterų vienuoliją. Dirbo jis paskubomis: surinko penkias pasiryžėles kandidatas, kurios sudaro naujos vienuolijos branduolį. Pavadinęs Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Panos (vėliau: Mergelės) Marijos vardo Vargdienių Seserimis ir parašęs joms įstatus, įteikė Seinų vyskupui Antanui Karosui, kuris naują vienuoliją patvirtino 1918 m. spalio 15 d.

Šio kuklaus būrelio Matulaičio paskirta vadovė Petronėlė Uogintaitė (1885–1944) vedė mergaičių namų ruošos kursus, o prie mokyklos veikė valgykla ir bažnytinių drabužių bei dailiojo siuvimo dirbtuvė. Šie ir buvo pirmieji seserų darbai. Gyventi jos įsikūrė išnuomotame name Petro Kriaučiūno gatvėje nr. 11. Vėliau ši namą nupirko, pristatė trečią aukštą ir jis tapo vienuolijos motiniškuoju namu. Netrukus „Žiburio“ draugija seserims perleido knygyną. Ilgainiui jos jį išplėtė ir perkėlė į geresnes patalpas bei įkūrė spaustuovę. Per šį visoję Marijampolėje žinomą „Šešupės“ knygyną seserys išplatino daugybę lietuviškos religinės literatūros, religinių paveikslų bei devocionalijų. Žmonės, o ypač kaimo moterėlės, stebėjosi sustojusios ties knygyno langais, linguodamos galvas: „Dievulėli, tu mano, ot dyvai. Neseniai čia šnap-

so bonkos stovėjo, o dabar žiūrėk, knygos ir šventųjų paveikslai...” Anų laikų dori lietuviai džiaugsmingai sutiko kiekvieną naują kultūros reiškinių, rodantį, kad tauta išbrenda iš tamsos į šviesesnį, kilnesnį gyvenimą. Tai atitiko ir Matulaičio pasirinktą šūkį: „Bloga gerumu nugalėti!”

Kun. Jurgis Matulaitis Bielanoše, Varšuvos priemiestyje prieš istorinę kelionę į Lietuvą 1918 m. pavasarį.

Vienuolijos Steigėjas ypač rūpinosi seseris mokyti, aiškindamas įstatus, dvasinio gyvenimo pagrindus ir veddamas rekolekcijas joms ruošiantis daryti vienuolinius įžadus. Iš to trumpo, bet palaimingo laikotarpio, kol Matulaitis gyveno ir dirbo Marijampolėje, yra likę sesers Uršulės Novickaitės atsiminimai: „Kai Jurgis Matulevičius pas mus ateidavo mokyti dvasinio gyvenimo ir supažindindavo mus su jo paties parašyta Konstitucija, jis visada būdavo malonaus veido, nors susirūpinęs, bet ir pro rūpesčius besišypsantis, tarsi mūsų šeima būtų buvusi vienintelis jo reikalas ir jo paguoda. Matyt, nenorėjo savo rūpesčiais drumsti sesučių nuotaikos, kelti nerimą. O sesutės dar kaip vaikais nenučiuokė, kokie sunkūs kryžiai slėgė jo pečius, ir kad netrukus jos savo tėvo neteks.”

Tas asmuo, kurį dabar vadiname Palaimintuoju Jurgiu Matulaičiu, 1987 m. iškeltų į altoriaus garbę, buvo gilią dvasios žmogus, bet drauge ir realistas, gerai perpratus ano neramaus laikmečio vargus bei poreikius. Jis buvo tvirtai įsitikinęs, jog po karo bei ilgos priespaudos atgimstančiai Lietuvai reikės Dievo ir artimo tarnybai atsidavusių žmonių, veikiančių sutartinai, organizuotai, sudarančių

stiprią jėgą pakelti žmonių dvasią ir teikti konkrečios pagalbos jų varguose bei rūpesčiuose, auklėti priaugančias kartas.

Matulaičio siekiai buvo imtis plačių užduočių: eiti ten, kur labiausiai reikia, net kur sunkiausia. Įsiveržti visur, kur tik galima ką gera padaryti, nebijant nei persekiojimų, nei kalėjimo. Jis pats troško būti Dievo įrankis – susinėšioti lyg mazgotė, bevalanti dulkes Bažnyčioje ir tautoje, sudegti, sutirpti kaip vaškinė žvakė nuo darbo kaitros ir meilės ugnies.

Seserų būrelis palengva augo, prisidedant naujoms narėms, tačiau slėgė nemaži medžiaginiai vargai. Jos dar pilnai nesuvokė nei plačių Steigėjo krikščioniško visuomeninio darbo užmojų, nei šiuolaikiškų vienuolių reikalingumo bei jų pritaikymo dirbti tarp žmonių. Jos negalėjo atsiremti į savo bendruomenės nusistovėjusias tradicijas ar papročius. O Matulaičiui 1918 metų gruodžio mėnesį teko apleisti Marijampolę ir persikelti į Vilnių, kur jis buvo paskirtas vyskupu. Seserų globą pavedė marijonui, kun. Kazimierui Rėklaičiui (1887–1967), kuris jomis tegalėjo rūpintis iki 1923 metų, kada pats buvo išsiųstas į Ameriką.

1921 metais seserims kilo mintis prisijungti prie kitos, turtingesnės ir apaštalavimo darbuose labiau įsitvirtinusios vienuolijos. Matulaitis tam nepritarė. Besigrumdamos su kasdienos vargais ir norėdamos kuo greičiau šventėti bei tapti visuomenėje pripažintomis vienuolėmis, seserys įsivedė senovišką uniformą bei atgyvenusias senų laikų asketikos ir drausmės priemones. Tuos dalykus Matulaitis buvo pašalinęs, atnaujindamas marijonų vienuoliją, o seserų dvasinį ir apaštalinį gyvenimą pritaikęs naujiems laikams ir naujiems darbams. 1926 m. jis vienuolijoje padarė radikalius pertvarkymus: paskyrė naują vadovybę ir iš naujo aiškino vienuolijos tikslus, šventumo siekimą sveikomis priemonėmis bei savo bendruomenės ugdymą susiklausymo ir savitarpio paramos ryšiais.

Naujoji vienuolijos vadovė, sesuo Uršulė Novickaitė (1901–1985) suprato Steigėjo norus bei vienuolijos misiją: „...tarnauti artimui, vaiko, paauglio, subrendusio, ligų ir negalių paliesto, fiziškai ir morališkai stokojančio asmenyje, turime atkurti Kristų, nešti Gerosios Naujienos šviesą, eiti dirbti ten, kur sunkiausia, skverbtis ten, kur tamsiausia; nebijoti, jei būsi panaudotas kaip tasai

dulkes valantis šluostas, kad tik Kristaus Bažnyčioje, Tautoje, mūsų pačių šeimoje būtų švariau, šviesiau, kilniau – arčiau Viešpaties pačioms kilti ir kitus vesti į aukštesnę kultūrą prie krikščioniškų idealų”.

Skaudus smūgis ištiko jaunutę, net dešimties metų nesulaukusią vienuoliją, kai 1927 m. sausio 27 d. ji neteko savo mylimo tėvo ir Steigėjo. Kuomet 1934 m. arkiv. Matulaičio palaikai buvo perkelti į Marijampolės bažnyčią ir patalpinti rausvo granito sarkofage, seserys džiaugėsi turinčios arti galingą globėją ir užtarėją, į kurį gali kreiptis su visomis bėdomis ir vargais. Matulaičio sarkofagas joms tapo priebėga, maldos ir dvasinės paguodos vieta. Dabar naujoje Palaimintajam skirtoje koplyčioje seserys daro ir atnaujiną savo vienuolinius įžadus.

Per 20 Lietuvos nepriklausomybės metų vienuolija augo narių skaičiumi ir darbais žmonių gerovei. 1939 m. vienuolija turėjo apie 120 narių – seserų, dirbančių įvairiose Lietuvos vietovėse: Marijampolėje, Kaune, Telšiuose, Šilalėje, Skuode, Švėkšnoje, Utenoje, Vilkaviškyje, Kudirkos Naumietyje, Šakiuose, Alytuje, Simne, Karkliniuose, Kybartuose ir, galop, Lietuvai sugrąžintame Vilniuje. Seserys vedė 34 įvairaus pobūdžio įstaigas: studijų namus, 3 mergaičių ir 2 seminaristų bendrabučius; 10 vaikų darželių ir 3 pradžios mokyklas; mergaičių žemės ūkio mokyklą; 6 senelių prieglaudas ir ligoninę; 2 vaikų prieglaudas; 2 spaustuves ir knygyną; 2 bažnytinių drabužių siuvyklas.

1936 m. 5 seserys išsiųstos į Ameriką, tėvams marijonams jas pakvietus į pagalbą į jų vadovaujamą mokyklą ir seminariją. 1939 m. atvykus daugiau seserų iš Lietuvos, ir visoms dirbant sunkiai, bet ištvermingai, jos sugebėjo įkurti nuosavą vienuolyną, marijonų mokyklos Thompson, Connecticut pašonėje.

1940 m. vasarą sovietams okupavus Lietuvą, vienuoliją užgriuvo sunkūs vargai. Liepos mėnesį Marijampolėje gyvenančios seserys gavo įsakymą savo vienuolyną bei noviciato patalpas užleisti sovietų kariuomenei. Iš namų išvarytos seserys prisiglaudė kitose, dar veikiančiose įstaigose. Rugpjūčio 15 d., per Žolinės šventę, slapta, prie užrakintų durų, 15 jaunų seserų davė pirmuosius vienuolinius įžadus, o 7 amžinuosius. Daugumai kandidatų patarta grįžti į savo šeimas. Netrukus viena po kitos uždarinėjamos visos seserų įstaigos, o jos atleidžiamos **Nukelta į 10 psl.**

KODĖL DANGUS MĖLYNAS ARBA GYVENIMO EKTRANUI UŽGESUS

Prisimename kino metraštininką Paulių Jasiukonį (1932–2008)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kinematografija visuomet buvo artima mano širdžiai. Pradėdamas rašyti šį straipsnį, prisiminiau mėgiamo rež. Vladimiro Menšovo (Vladimir Menšov) filmo (1980 m. laimėjusio geriausio užsienio kino filmo „Academy Award“ apdovanojimą) „Maskva netiki ašaromis“ vieno iš herojų, teleoperatoriaus Rudolfo (aktorius Jurijus Vasiljevas (Jurij Vasiljev)) 1958 m. nuskambėjusią pranašystę: „Atminkite, draugai, ateityje nebus nei teatro, nei kino – tik viena vienintelė televizija.“ Herojus buvo neteisis: kinas tebėra stebuklingas ir galingas – tiek Holivude (Hollywood), tiek ir visame pasaulyje. Ši magiška pramonė užbūrė ne vien amerikiečius. Dar prieš 80 metų – nebylių filmų laikais (garsinis kinas atsirado tik 1927–1929 m.) – daugelis svetimtaučių, tarp jų – ir pabėgėlių rusų, beldėsi į Holivudo duris. Vieniems jos atsivėrė, kitiems liko užtrenktos. Būta ir lietuvių, bandžusių prasimukti pro tuos „auksinius Dangaus vartus“. Jaučiu pareigą „Draugo“ puslapiuose prisiminti š. m. pavasarį Los Andžele (Los Angeles) mirusį artimą sielos draugą, kinematografininką Paulių Jasiukonį. Jis išėjo iš gyvenimo 2008 m. kovo 26 d., įveiktas „pikto slibino“ – vėžio. Laimei, velionis tekentėjo vos mėnesį. Iki paskutinių dienų Paulius dirbo savo pamėgtą darbą. Jo nuopelnai išeivijai – ir Amerikos kino pramonei – svarūs: filmai „Lietuva – Europos nugalėtoja“, „Aukso žąsis“, „Some Call It Loving“, „How the West Was Won“...

Velionio brolėnas ir profesinis padėjėjas rež. Algimantas Žemaitaitis šį savaitgalį atvyko į Čikagą. Teatro festivalyje jam paskirtos svarbios pareigos – žiuri narys. Bet Algimantą festivalio išvakarėse nutariau užkalbinti ne teatro, o kinematografijos klausimais, t. y., apie jo brolėną, kuris be didelių ovacijų ir reklamos buvo – ir tebėra – vienas iš kelių išeivių, palikusių ryškų pėdsaką amerikiečių filmų pramonėje.

Smalsumo vedamas...

– Atrodo, nuo pat jaunystės Paulius buvo linkęs į meną. Porą metų lankė Česlovo Janušo meno studiją Wuerzburge, pradėjo kurti scenografiją spektakliams... O JAV?

– Įdomesnių detalių iš Vokietijos laikų neatsimenu. Nebuvo jis dar patyręs, nors jau tada kūrė dekoracijas – buvo gerai paruoštas ir tą darbą puikiai atliko. Mudu susipažinome JAV, Konektikute (Connecticut), 1963 m. per Vasario 16-osios minėjimą. Netrukus mano sesuo atvažiavo iš Čikagos. Supažindinau Dalią su Pauliumi, ir, kaip sakoma, „The rest is history“.

– Paulius pasirinko studijuoti kinematografiją. Kas jam galėjo turėti įtakos?

– Jis visada domėjosi technologijomis. Dar pokario metais Vokie-

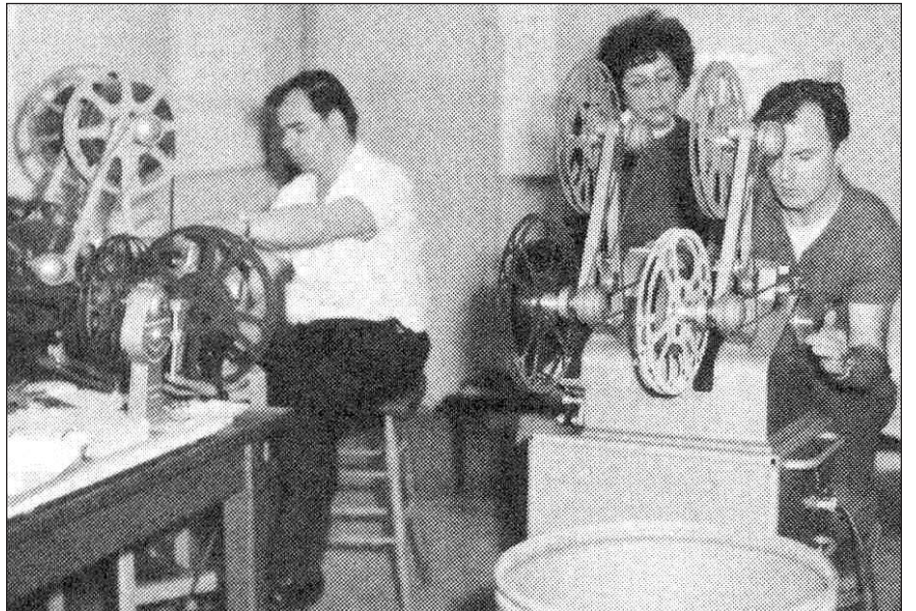
tijoje susirado kažkokį aparatą, tinkamą įrašyti garsą į vielines juostas, o atvykęs į JAV iškart įsigijo „teiprekorderį“ (t. y. magnetofoną – R. L.), įrašinėjo gyvai atliekamą, o ne plokštelių muziką. Tokie Pauliaus įrašai buvo mėgiami lietuvių studentų vakarėliuose, šokiuose. Konektikute Paulius man padėjo kuriant spektaklį „Dvylika brolių juodvarniais laks-tančių“. Po kiek laiko ir Putname (Putnam) turėjome vieną įdomų bendrą projektą. Ten seselių vienuolyno bendrabutyje gyveno gabios lietuvaitsės, kurios inscenizudavo lietuviškas vestuves. Norėjome nufilmuoti. Deja, nesisekė rasti mecenatų tam filmui.

– Kokių būdu Paulius pakliuvo į Jeilo universitetą (Yale University)?

– Kino pramonė ieškojo gabių studentų. Pono Andersono dėka Paulius pakliuvo į šį prestižinį, nors ir mažą, universitetą. Vėliau jis buvo pakviestas į Kaliforniją (California) – į Holivudą.

– Dirbdamas Jeilo universitete, Paulius pradėjo kurti „vienos sąvokos“ („single concept“) filmus...

– Nežinau, kada tai tiksliai buvo. Jeilo universitete buvo kuriami mokomieji filmai, prie jų ir aš šiek tiek prisidėjau. Kai atvykome į Los Andželą, pas mus atėjo toks Maxas Milleris (Max Miller) ir paprašė suredaguoti porą filmų: „LSD: Inside or Insanity“, „Marijuana Nude“. Pamatęs kaip gerai dirba Paulius, Milleris iškart jį rekomendavo dviem kino studijoms, dirbančioms šioje srityje. Paulius ruošė filmus vidurinėms mokykloms, gimnazijoms. Tai galėjo būti labai paprastas siužetas – kad ir per porą trejetą minučių paaiškinti, „Kodėl dangus mėlynas?“ arba – „Kas tai yra energija?“ Man pačiam filmuojant vieną siužetą, teko atsistoti prie lenktyninės mašinos „railjob“ vairo – jos lekia milžinišku greičiu – laimei, su apsaugos parašiutais! Paulius, be abejo, buvo vienas iš „single concept“ filmų kūrėjų, tačiau kad buvo jų pradininkas – ne-

Montuojant „Aukso žąsį“ (iš k.): Paulius Jasiukonis, Birutė Pūkelevičiūtė, Algimantas Žemaitaitis.

galėčiau patvirtinti.

– Prisiminkime 1953 metų projektą „Pirmoji vizija...“

– Dieve brangus (juokiasi)... Bostone Stasys Santvaras kviesdavo į jų ruošiamus kultūrinius subatvakarius atlikti programą. Turėjau užsilikusią nepanaudotą kino juostą. Paulius vienoje vakaronėje į garso taką įrašė, kaip aš skaitau Mačernio eiles. Jis sumontavo visokius vaizdus ir garsus iš įvairiausių klipų, pridėjo tuos mano skaitymus ir sukūrė filmą. Tai buvo grynai Pauliaus vaizduotė. Turėjome vieną didelę svajonę – įrašyti aktorių Henriką Kačinską, skaitantį „Pavasario gėrybes“. Kačinskas tada gyveno Vašingtone (Washington, DC), berods, dirbo bibliotekoje. Buvo sutarta, bet jis vis atidėliojo filmavimo pradžią. Gal būdamas brandaus amžiaus Kačinskas jau nebepasitikėjo savimi? Taip, deja, ir neįgyvendinome to projekto.

Drąsus išeivių kūrybinis žingsnis

– 1965-tieji. Pirmasis lietuviškas spalvotas garsinis vaidybinis filmas „Aukso žąsis“. Kaip gerai prisimenu filmo pasaulinę premjerą McCormick Place, Čikagoje (Chicago), nors man tą

syk tebuvo vienuolika! Neišdildomą išpūdį paliko filmo – pasakos personažai, ypač mūsų scenos veteranas, nepamainomas aktorius Stasys Pilka. Bet prie „Aukso žąsies“ prisidėjo ne tik St. Pilka su rež. Birute Pūkelevičiūte, bet ir Paulius Jasiukonis bei Algimantas Žemaitaitis?..

– Mano dalyvavimas ten buvo minimalus – buvau tik „balsas už ekraną“. Prisimeni, kai filme pasirodydavo dvi kojos? Tuo momentu pasigirdavo mano balsas!

– Na, vargšui Pauliui net ir tokios garbės neteko. Jis tegalėjo pasireikšti su savo žirkliu-tėmis kaip filmo redaktorius!

– (Juokiasi). Tavo teisybė, Raimundai. Ir aš buvau šalia ir jam padėjau. Paulius pamokė mane dirbti su „movieola“ – kur kirpti juostą, kur priklijuoti garso taką. Kai pagalvoji, buvo linksma. Į kuklų jaunavedžių Jasiukonių namuką New Havene (New Haven) sugužėjo visi filmo dalyviai. Nakvojo kampuose, rūsyje – kur tik buvo vietos. Įrašinėdavome scenas į garso takelius. Buvo visokiųjų nuotykių. Bet kalbant rimtai, tai akivaizdu, kad be Pauliaus šis filmas niekada nebūtų pasiekęs ekrano.

– Praėjo daugiau kaip 40 metų nuo „Aukso žąsies“ premjeros. Kaip pats, Algimantai, objektyviai, o ne patriotinių jausmų veikiamas, vertini šį kinematografinį darbą?

– Negaliu būti objektyvus, nes vis dėlto, tai ir mano gyvenimo dalis. Juk visi buvome draugai – ir Pūkelevičiūtė, ir Pilka, ir kiti. Sakykime, tik tiek – labai įdomus eksperimentas. Birutė Pūkelevičiūtė buvo nuostabus talentas. Gaila, kad ji paklausė amerikono kinematografininko, kuris blogai jai patarė dėl garso. Teko iš naujo perrašyti garso taką. „Aukso žąsis“ vis dėlto stovi aukštai mūsų kinematografijos istorijoje kaip vienas pirmųjų tokio pobūdžio filmų. Jame buvo net animacijos! Manau, kad nepaisant visų trūkumų ir netobulumų, pastangos vis dėlto užbaigti ir išleisti filmą pasiteisino.

Nukelta į 11 psl.

Paulius Jasiukonis savo kino laboratorijoje Holivude 1976 m.

TVF ruošia pagalbą besivystančioms šalims

Vilnius, spalio 10 d. (Verslo žinios.lt) – Tarptautinis valiutos fondas (TVF) parengė specialią programą, pagal kurią besivystančioms šalims paskolins šimtus milijardų JAV dolerių. Dominique Strauss-Kahn, TVF vykdomasis direktorius, pareiškė, kad programa jau pradėta vykdyti – pagal ją bus suteiktas rekordinis kiekis pinigų.

Tokiais veiksmais fondas sieks sumažinti pasaulinės finansų krizės padarinius augančioms šalims, kurios dėl pabrangusių žaliavų pastaraisiais metais sugebėjo apsieiti be fondo pagalbos.

D. Strauss-Kahn teigimu, besivystančių šalių išleistų obligacijų neįpirkimo rizika išaugo, o kai kurios šalys, pavyzdžiui, Brazilija, Meksika ar Peru, yra išpardavusios savo užsienio valiutos atsargas, kad sustiprintų nacionalines valiutas.

Specialistai pabrėžia, kad esant dabartinei padėčiai finansų rinkose Washington, DC įsikūręs TVF atsiduria pasaulio dėmesio centre – jis arba taps išgelbėtoju, arba imsis klaidingų veiksmų.

„Dabar galime sulaukti TVF at-

gimimo. Šalys, kurios vylėsi, jog joms niekada nebeprireiks fondo pagalbos, dabar vėl gali būti priverstos kreiptis į jį. Juk įprastinių finansavimo šaltinių paprasčiausiai nebebus”, – sako Claudio Loser, politikos analizės centro Washington, DC mokslininkas.

Tarptautinio valiutos fondo vadovas D. Strauss-Kahn sako, kad šiemet didžiosios pasaulio ekonomikos augis vis dar lėtai ir atsigaus ne anksčiau kaip 2009 m. Jis spėja, kad metų pabaigoje pirma atsigaus JAV ekonomika, o netrukus – ir Europos.

„Turime pagrindo manyti, kad blogiausia finansų krizės dalis jau pasibaigė”, – sako TVF vadovas ir papildoma, kad krizės pasekmės dar kurį laiką stabdys augimą.

TVF spalį ruošiasi „reikšmingai” sumažinti pasaulio ekonomikos augimo spėjimus, nes finansų krizė smaugia skolinimą.

Finansų sektoriaus nuostoliai bus „šiek tiek reikšmingesni” nei TVF spėjo balandį, po susitikimo su Prancūzijos prezidentu Nicolas Sarkozy Paryžiuje pareiškė D. Strauss-Kahn. Rugsėjo 24 d. Washington jis teigė, kad pasaulinės finansų krizės sukelti nuostoliai gali pakilti iki 1,3 trln. USD. Balandį TVF numatė 1,1 trln. USD nuostolius.

Išsivysčiusios pasaulio ekonomikos kitamet augs mažiausiu tempu nuo 1982 m., infliacija mažės, didės nedarbas, pareiškė TVF ir perspėjo Vidurio ir Rytų Europos valstybes. Šių valstybių ekonomikoms fondas numato žymų sulėtėjimą ir augantį einamosios sąskaitos deficitą. Teigiama, kad tai lems pasaulinę kreditų krizę ir mažėjanti paklausa iš Vakarų Europos. TVF skaičiuoja, kad regiono ekonomika šiemet augs 4,5 proc., palyginti su 6 proc. pernai.

Isteigtas bendras katalikų ir ortodoksų forumas

Vilnius, spalio 10 d. (Bernardinai.lt) – Europos katalikų vyskupai sušaukė pirmąjį katalikų ir ortodoksų forumą. Jis bus skirtas šeimos gerovės temai, kuri vienodai rūpi abiem Bažnyčiom.

Forumas apie šeimą įvyks gruodžio 11–14 d. Trento mieste šiaurės Italijoje. Rūpestis šeimos gerove yra viena iš temų, kuriomis Europos katalikai ir ortodoksai ketina ateityje bendromis pastangomis ginti ir ugdyti krikščioniškas vertybes žemyne.

Forume dalyvaus 24 delegatai – 12 Europos ortodoksų Bažnyčių delegatų ir 12 katalikų. Iš katalikų pusės, neskaitant Europos katalikų vyskupų konferencijų tarybos delegatų, forume dalyvaus Tikėjimo mokymo kongregacijos, Popiežiškosios teisingumo ir taikos tarybos bei Popiežiškosios Gyvybės

akademijos atstovai, o iš ortodoksų pusės sumanymui pritarė kai kurie patriarchatai, tarp jų – Konstantinopolio ir Maskvos.

Sprendimas organizuoti tokio pobūdžio katalikų ir ortodoksų susitikimus buvo priimtas Estergome, Vengrijoje, neseniai vykusioje Europos vyskupų konferencijų tarybos plenarinėje asamblėjoje.

Europos vyskupai pažymėjo, jog svarbu krikščioniškoms bendruomenėms atsiliiepti į pastarojo meto kultūrines ir istorines permainas bendru liudijimu ir bendradarbiavimu. Tokią mintį palaiko kitos Europoje gyvuojančios krikščioniškos bendruomenės. Katalikų Bažnyčios ir ortodoksų bažnyčių forumuose bus nagrinėjamos bendros sielovadinės temos.

Programoje bus numatytos priemonės teisinės bazės spragų ir paveldosauginio švietimo trūkumo problemoms spręsti ir nuolatinės dvarų būklės stebėsenos priemonės. Rengiant projektą bus sudaryta tarpžinybinė darbo grupė.

Vilnius, spalio 10 d. (ELTA) – Monografija, nagrinėjanti Lietuvos ir Vatikano XX a. politinius ir diplomatinius santykius, pristatyta Užsienio reikalų ministerijoje. Knygos „Tarp politikos ir diplomatijos. Šventasis Sostas ir Lietuva” autorius – Algimantas Kasparavičius. Knyga supažindina su Lietuvos pripažinimo *de jure* po Pirmojo pasaulinio karo, Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimo, Lietuvos ir Vatikano konkordato sudarymo istorija. **ELTOS** nuotr.

Atlyginimai Lietuvoje ir Airijoje vis dar skiriasi

Vilnius, spalio 10 d. (Lietuviams.com) – Netrukus lietuviams darbo užmokestis Didžiojoje Britanijoje, Airijoje ir Ispanijoje gali nebebūti priežastimi išvykti ieškoti darbo svetur, teigia tarptautinės konsultacijų bendrovės „Hay Group” specialistai. Jau dešimtus metus bendrovės atliekamo atlyginimų rinkos tyrimo rezultatai parodė, kad šiemet kvalifikuotų darbininkų atlyginimų Lietuvoje ir Anglijoje skirtumas sumažėjo iki 3 kartų (pernai siekė 4), lyginant su Airija – nuo 4,75 iki 4 kartų.

Lyginant gaunamas pajamas su pragyvenimo lygiu šalyje, ateities galimybės dar didesnės dirbantiesiems Lietuvoje. „Lyginant atlyginimus Lietuvoje ir užsienyje, reikia atsižvelgti ir į žmogaus pragyvenimo išlaidas. Tose šalyse, kur dažniausiai emigruoja mūsų kraštiečiai, gyvenimas atsieina brangiau nei Lietuvoje. Tai įvertinus, padėtis ženkliai pasikeičia: skirtumas

tarp Lietuvoje ir Airijoje dirbančių sumažėja iki 2 kartų, o skirtumas tarp Lietuvoje ir Didžiojoje Britanijoje dirbančių – net iki 1,5 karto. Be to, Didžiojoje Britanijoje, Airijoje, kitose Vakarų šalyse taip pat vyksta ekonomikos lėtėjimas, kai kuriose srityse mažinamos darbų apimtys, atleidžiami darbuotojai, tad neaišku, ar svetimšaliai bus varžovai darbo rinkoje”, – pastebi „Hay Group” generalinė direktorė Baltijos šalims Neda Songinaitė. Anot jos, nustatyta, kad žmogus norą vykti dirbti į užsienį jaučia tuomet, kai tikisi gauti ne mažiau kaip du kartus didesnę atlyginimą.

Atlikto tyrimo duomenimis, Lietuvoje labiausiai augo žemiausio lygio darbuotojų atlyginimai, tam tikrose srityse – net iki 28 proc., lyginant su pernai. „Hay Group” išvelgia dar vieną teigiamą pokytį – atotrūkio tarp vadovų ir kvalifikuotų darbininkų atlyginimo sumažėjimą.

Harvard vėl tapo geriausiu universitetu

Vilnius, spalio 10 d. (Verslo žinios.lt) – JAV ir Didžiosios Britanijos universitetai vis dar pirmauja tarp 200 geriausių pasaulio universitetų.

Harvard (JAV) universitetas penktus metus iš eilės yra pirmoje vietoje. Yale universiteta liko antroje, trečią ir ketvirtą vietas užima Didžiosios Britanijos Cambridge ir Oxford universitetai.

„QS World University Rankings” žurnalo „Times Higher Education” pasaulio universitetų vertinimas sudaromas apklausus akademikus, darbdavius ir studentus.

Toliau į dešimtuką taip pat pateko California Institute of Technology, Karališkasis Londono koledžas, Universiteto koledžas Londone, Chicago universitetas, Massachusetts Institute of Technology ir Columbia universitetas.

JAV universitetai užima 20 vietų iš pirmų 50, Didžiosios Britanijos – 8. Australijos Nacionalinis universitetas yra 16 vietoje, Tokijo universitetas – 19, Kanados McGill universitetas – 20, Šveicarijos Federalinis Technologijos institutas 24, o Prancūzijos Ecole Polytechnique – 28.

Nuteistas poetas Sigitas Geda

Vilnius, spalio 10 d. (ELTA) – Vilniaus apygardos teismas savo dukros sužalojimu kaltintam poetui Sigitui Gedai skyrė trejų metų laisvės atėmimo bausmę, ją atliekant atviroje kolonijoje. Prokurorai prašė poetui skirti ketverių metų laisvės atėmimą. S. Geda teisme savo kaltę neigė, jis nuosprendį žada apskųsti.

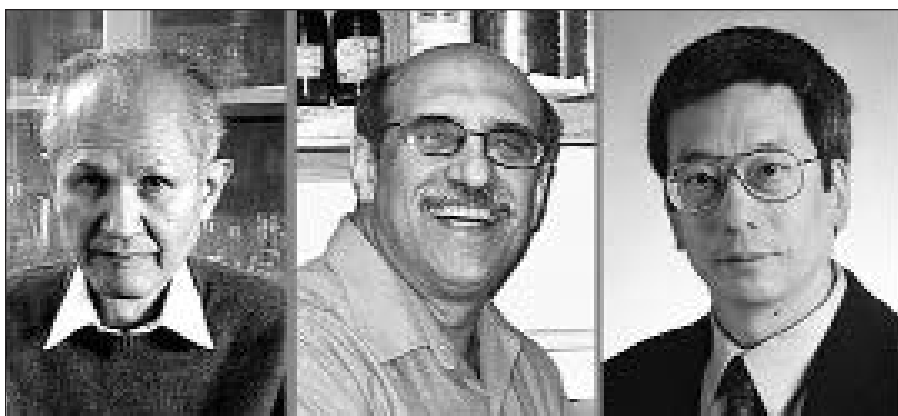
Žinomas menininkas, nacionalinių apdovanojimų ir premijų laureatas buvo kaltinamas sunkiu sveikatos sutrikdymu savo dukteriai Uršulei.

Dukterį peiliu 65-erių metų poe-

tas sužalojo pernai sausio mėnesį per konfliktą, kilusį S. Gedos bute.

Teismas pabrėžė S. Gedos nenuoširdumą ir teigė, kad byloje lengvinančių aplinkybių nenustatyta. Kaip sunkinanti aplinkybė pripažintas S. Gedos neblaivumas, o jam nepripažintus kaltės teismas negalėjo skirti lygtinio laisvės atėmimo.

Nuosprendžio S. Geda nekomentavo, tačiau ir toliau neigė savo kaltę. Už sunkų kūno sužalojimą Baudžiamasis kodeksas numato laisvės atėmimą nuo 2 iki 12 metų.

Nobelio premijos laureatai chemijos srityje (iš kairės): Osamu Shimomura, Martin Chalfie ir Roger Y. Tsien.

Nobelio premija fizikos srityje suteikta amerikiečiui Yoichiro Nambu (k.) ir japonams Makoto Kobayashi bei Toshihide Maskawa.

Šių metų Nobelio premijų laureatai

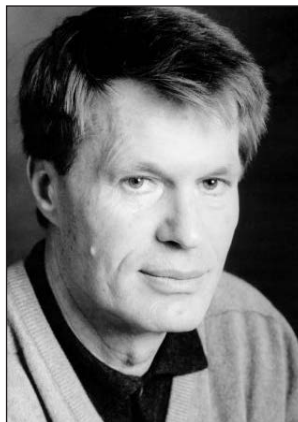
Stokholmas, spalio 10 d. (AFP/BNS/„Draugo“ info) – Nobelio premija – kasmetinis apdovanojimas, skiriamas žmonėms ar organizacijoms už svarbius pasiekimus tam tikro mokslo srityje arba už ypatingai svarbią visuomeninę veiklą. Premija sukurta gerbiant švedų pramonininko ir išradėjo Alfredo Nobelio, išradusio dinamitą, valią. Pagal testamentą A. Nobelis 95 proc. savo turto skyrė 5 premijoms (fizikos, chemijos, fiziologijos arba medicinos, literatūros ir taikos), kurios būtų skiriamos žmonėms, pasitarnavusiems žmonijai. Viena iš priežasčių, galėjusių paskatinti tokį A. Nobelio sprendimą, buvo dinamito, kuris sukrovė jam turtus, taiky-

Makoto Kobayashi, kuris šiemet taip pat pasidalijo su juo Nobelio premija.

Praėjusio amžiaus aštuntajame dešimtmetyje Toshihide Maskawa ir Makoto Kobayashi sukūrė teoriją, paaiškinančią, kodėl antimedžiaga kai kuriais atvejais pasižymi kitokiomis savybėmis negu įprasta medžiaga. Mokslininkai taip pat nustatė, kad gamtoje egzistuoja mažiausiai 3 elementariųjų dalelių kvarkų šeimos.

Trečiuoju premijos dalininku tapo Yoichiro Nambu – japonų kilmės JAV profesorius iš University of Chicago, sukūręs naujas teorijas apie subatominų dalelių prigimtį ir jų judėjimą.

baltymo pagalba tyrėjai rado būdą, kaip stebėti procesus, kurie anksčiau buvo neįžiūrimi – tai tokie procesai kaip nervų ląstelių vystymasis ar vėžio plitimas”, – teigiama komisijos paskelbtame pranešime. Naudojant GFP mokslininkams taip pat atsivėrė galimybė tirti Alzheimerio ligos pažeistas nervines ląsteles, stebėti, kaip besivystančiame embrione susidaro insuliną gaminančios beta ląstelės.

Šių metų Nobelio literatūros premija atiteko prancūzų romanistui Jean-Marie Gustave Le Clezio.

Nobelio taikos premija paskirta buvusiam Suomijos prezidentui Martti Ahtisaari.

Nobelio medicinos ir fiziologijos premiją gavo Harald zur Hausen (k.), Françoise Barre-Sinoussi ir Luc Montagnier.

mas daugiausia karinėje srityje.

Per 5 metus buvo įkurtas Nobelio fondas, o 1901 m. skirtos pirmosios premijos. Visas premijas, išskyrus taikos, nuo 1902 m. įteikia Švedijos karalius Stokholme, o taikos premija įteikiama Osle, Norvegijoje. Šią savaitę paaiškėjo, kas nuspelnė būti apdovanotas šia garbinga premija įvairiose mokslo ir meno srityse. Kitą savaitę bus paskelbtas ekonomikos premijos laureatas.

Fizika

2008 metų Nobelio premija fizikos srityje suteikta amerikiečiui Yoichiro Nambu ir japonams Makoto Kobayashi bei Toshihide Maskawa. Premija suteikta už svarbius atradimus dalelių fizikoje, kurie leido geriau suvokti materiją.

Atradimai labai svarbūs elementariųjų dalelių fizikoje, jie padės susisteminti fizikos mokslo žinias, leis patikrinti įvairius mokslo spėjimus.

Šių metų Nobelio premiją už pasiekimus fizikos srityje pelnęs 68 metų Japonijos mokslininkas Toshihide Maskawa yra užsisklendęs keistuolis, mąstantis vien apie Visatos paslaptis. Mokslininkas sužavėjo žurnalistus, kai sužinojęs apie jam skirtą apdovanojimą mėgino nuslėpti savo drovumą. Kiekvieną kartą, kai Toshihide Maskawa būdavo pakviečiamas į užsienį atsiimti apdovanojimo arba skaityti pranešimo, vietoje jo vykdavo

Laureatai gaus po auksinį medalį, diplomą ir pasidalys 10 mln. Švedijos kronų (3,5 mln. litų) premiją.

Chemija

Nobelio premija už pasiekimus chemijos srityje šiais metais atiteko trimis JAV mokslininkams: Osamu Shimomura, gimusiam 1928 m., iš jūrinės biologijos laboratorijos Woods Hole, MA ir Boston University medicinos mokyklos, Martin Chalfie, gimusiam 1947 m., iš Columbia University (New York) ir Roger Y. Tsien, gimusiam 1952 m., iš University of California (San Diego, CA). Šie mokslininkai atrado žaliai švytintį proteiną GFP.

Chemijos srityje šiais metais „karaliauja“ medūzos ir mokslininkai, už medūzų biocheminių procesų tyrimus gavę Nobelio premiją. Kaip su Nobelio premija susijusi medūza? Pasirodo, prieš keletą dešimtmečių mokslininkų atlikti medūzų tyrimai, siekiantys nustatyti, kodėl šie vandens gyvūnai gali švytėti žaliai, kuomet jie apšviečiami ultravioletine spalva, tapo „biochemijos kelrode žvaigžde” – teigiama Švedijos mokslų akademijos pranešime.

Mokslininkams Osamu Shimomura, Martin Chalfie ir Roger Y. Tsien 1962 m. pavyko atrasti šio keisto švytėjimo priežastį ir išsiaiškinti jo veikimą. „Nuo tada jis tapo vienu iš svarbiausių biomokslo įrankių. Su šio

Medicina ir fiziologija

Šią savaitę Nobelio medicinos ir fiziologijos premiją gavo vokiečiai ir du prancūzai, aptikę AIDS ir gimdos kaklelio vėžio sukėlėjus. 1,4 mln. dolerių premija perpus padalyta 72-ejų Harald zur Hausen už jo gimdos kaklelio vėžio priežasčių tyrimus ir 61-erių Françoise Barre-Sinoussi ir 76-erių Luc Montagnier už AIDS sukeliančio viruso ŽIV atradimą.

Literatūra

Nobelio literatūros premija atiteko prancūzų romanistui Jean-Marie Gustave Le Clezio. Jam atiteks 10 mln. Švedijos kronų (3,5 mln. litų), auksinis medalis ir diplomai, kuriuos per Stokholme įvyksiančias iškilmes jam įteiks Švedijos karalius Carl XVI Gustaf. Iškilmės įvyks gruodžio 10 d., kai bus minimos premijų įsteigėjo Alfredo Nobelio mirties metinės.

Taikos premija

Nobelio taikos premija paskirta buvusiam Suomijos prezidentui Martti Ahtisaari – už ilgametį tarpininkavimą dėl taikos įvairiuose pasaulio regionuose, įskaitant Indoneziją ir Kosovą.

M. Ahtisaari 2005 m. tarpininkavo sudarant Indonezijos ir jos Ačės provincijos sukilėlių taikos susitarimą, užbaigusį 30 metų trukusį karą, be to, iki praėjusių metų kovo kaip Europos Sąjungos (ES) pasiuntinys taip pat tarpininkavo per Serbijos ir Albanijos derybas dėl Kosovo. Norvegijos Nobelio komitetas M. Ahtisaari išrinko iš 197 kandidatų.

Praėjusiais metais Nobelio taikos premija buvo apdovanotas buvęs JAV viceprezidentas Al Gore ir Jungtinių Tautų (JT) klimato kaitos komisija už darbą didinant supratimą apie klimato kaitos keliamą pavojų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

MARIUS KATILIUS, M.D. CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Chiropraktika ir manualinė terapija

Amber Health Center **Telefonas (708)-239-0909**
• Manualinė terapija
• Chiropraktika
• Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
• Kraujo tyrimai
• Homeopatija ir papildai
Dr. Vilija R. Kerelytė
Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

Dr. Vida I. Puodžiūnienė Healthy Connection Chiropractic & Rehab Clinic

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Širdies ir kraujagyslių ligos

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-424-2024
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Plastinė chirurgija

Aras D. Tijūnėlis, M.D.
Board Certified

LAKE COUNTY
PLASTIC SURGERY

1880 W. Winchester Road, Suite 107
Libertyville, IL 60048
O: 847-968-2401
F: 847-968-2402

www.lc-plasticsurgery.com

Dr. VILIUS MIKAITIS Dr. ANDRIUS KUDIRKA Dr. JUSTYNA STENGEL

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
**Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas**

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD ANDREW ENGEL, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija / Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

„MEDICARE”: PIRMYN Į KOVĄ SU PIKTNAUDŽIAVIMU!

Valstybinių sveikatos draudimo programų „Medicare” bei „Medicaid” administracija (Centers for Medicare & Medicaid Services arba CMS) pranešė, jog, vos baigus įgyvendinti bandomąjį trejų metų audito projektą, skirtą patobulinti „Medicare” lėšų kontrolę, pavyko sutaupyti apie 900 mln. dolerių, skirtų draudimo paslaugoms apmokėti. Todėl buvo nutarta išplėsti iki šiol šešiose valstijose (California, Florida, New York, Massachusetts, South Carolina ir Arizona) vykdytą projektą iki nacionalinės taupymo ir kovos su piktnaudžiavimu programos.

Pirmiausia, numatoma atidžiau sekti, ar apdraustieji asmenys iš tiesų gavo medicininę įrangą bei namų priežiūros paslaugas, už kurias sumokėjo valstybė. Kita vertus, bus skiriama daugiau pastangų įvertinti, ar minėtos paslaugos bei įranga iš tiesų buvo būtini klientams. Tam prireiks bendradarbiauti su medicininių paslaugų tiekėjais (ligoninėmis, gydytojais ir pan.). Trumpai tariant, kiekvienas draudimo prašymas („claim”) nuo šiol bus atskirai įvertinamas CMS.

Pagrindinė iniciatyva piktnaudžiavimui pažaboti turėtų būti nacionaliniu mastu vykdoma audito programa (National Recovery Audit Contractor (RAC) program). Jos pagalba bus bandoma įvertinti paslaugų kainų dėsningumus ir pagal nustatytą vidurkį išsiaiškinti, kodėl kai kurios sveikatos priežiūros įstaigos prašo iš valstybinio draudimo programų vis daugiau pinigų. Pagal šią programą, visi „Medicare” Part A ir Part B programų apmokėti prašymai („claims”) bus iš naujo peržiūrimi, siekiant įsitikinti, jog išmokos atitiko visus numatytus teisinius bei procedūrinius CMS reikalavimus. Išmokos, kurios pažeidė šiuos reikalavimus, turės paslaugų tiekėjų būti grąžintos CMS (arba, jei tiekėjui buvo sumokėta per mažai, jam/jai bus išmokami papildomi pinigai; per bandomąjį trejų metų laikotarpį tokiu būdu buvo išmokėta apie 38 mln. dolerių).

Pagal dabartinę tvarką, „Medicare” privalo apmokėti už klientui suteiktas medicinines paslaugas per trisdešimt dienų nuo prašymo („claim”) pateikimo. Po to, kai paslaugos apmokamos, CMS ar jų įga-

lioti asmenys gali peržiūrėti prašymą, įvertinti, ar paslaugos buvo iš tiesų reikalingos bei tinkamai įkainotos. Nuo šiol numatoma gerokai sugriežtinti šį procesą – visi prašymai bus peržiūrimi tiek prieš išmokant pinigus už paslaugas, tiek po to.

Kaip minėta, ypatingas dėmesys kovos su piktnaudžiavimu programoje bus skiriamas namų priežiūros paslaugų bei medicininių prekių gamintojų veiklai (įskaitant ortopedijos bei protezavimo prekes) – ypač Florida, California, Texas, Illinois, Michigan, North Carolina bei New York valstijose. Tam numatoma atidžiau tikrinti paslaugų tiekėjų verslo istoriją, leisti CMS agentams apsilankyti jų įstaigose, siekiant įsitikinti, jog šios nėra vien „popierinės”. Gydytojai bei įstaigos, parduodančios itin daug prekių/paslaugų „Medicare” klientams, bus tikrinami papildomai, ypač dėl galimo jų ryšio su pacientais, kuriems tos prekės/paslaugos buvo skirtos. Kai kurie valstybinio draudimo programų klientai bus lankomi CMS atstovų namuose, siekiant įsitikinti, jog visos apmokėtos prekės/paslaugos buvo jų gautos bei jiems iš tiesų reikalingos.

Kovos su piktnaudžiavimu programos ribose CMS taip pat numato suvienyti iki šiol veikusių draudimo kontrolės skyrių darbą („Medicare” paslaugų bei receptinių vaistų programos kontrolierių) bei įsteigti naują – zoninės integracijos (pagal geografinius regionus) kontrolės skyrių. Specialiai pasamdyti nepriklausomi konsultantai, atliekantys kontrolierių pareigas, privalės tikrinti visas „Medicare” Part A ir B paslaugas (ligoninių, profesionalios slaugos, namų priežiūros bei medicininių įrangos prašymus), taip pat – Part C (Medicare Advantage draudimo planus), Part D (receptinių vaistų planus). Jie taip pat privalės rūpintis „Medicare” ir „Medicaid” duomenų atitikimu.

Nuo šių metų spalio 1-osios RAC pradėjo veikti 21 valstijoje (tarp jų – FL, IN, MI, PA, NJ, CT ir kt.). Ateinančių metų pavasarį prie šio sąrašo turėtų prisijungti Texas, California, Nevada ir Oklahoma, o rudenį – ir visos likusios valstijos.

Pagal CMS bei žiniasklaidos informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. **Tel.: (773)-476-2655.**

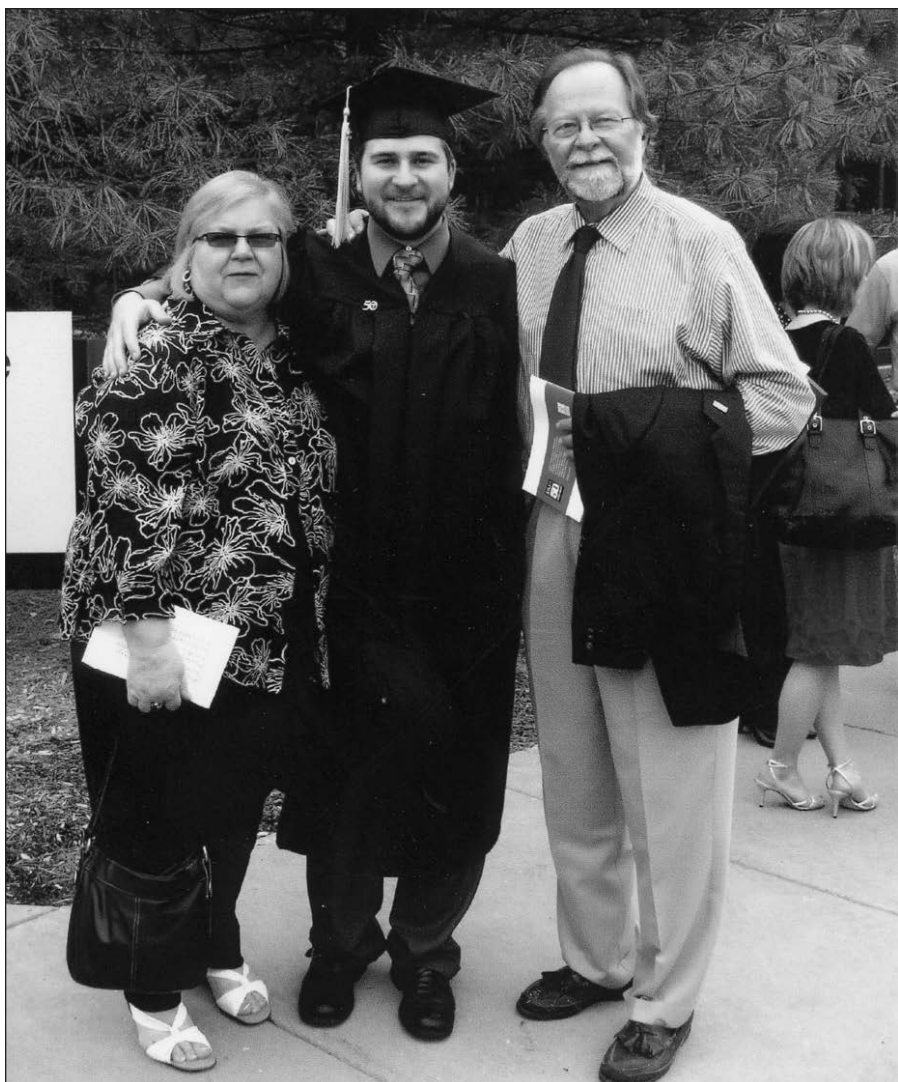
JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400

Skambinkite **nemokamai** kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

MŪSŲ ŠEIMOSE

Justinas Novak su mama Egle ir tėčiu Ray.

Gero vėjo!

Justinas Novak, Ray's ir Eglės Stelmokaitės-Novak sūnus, šį pavasarį baigė Pietų Illinois universitetą (Southern Illinois), Edwardsville su puikiu pažymėjimu Cum Laude. Pasirinko mokytojo profesiją „Special Education“ ir šiuo metu dirba Rytų Auroros gimnazijoje. Justinas, daugelį metų priklauso jūrų skautams ir jiems vadovauja. Neatsilikio ir nuo tautinių šokių. Su „Spinduliu“ keliavo į Lietuvos tautinių šokių šventę, kuri įvyko Toronte – Kanadoje, o vėliau – Vilniuje. Tie įvykiai ir paties dalyvavimai paliko jam neišdildomą prisiminimą visam gyvenimui. Justinas dėkoja šeimai, artimiesiems bei draugams, padėjusiems patarimais, kantrybe, meile bei pinigine parama. Justinai, linkime sėkmės tavo pasirinktoje profesijoje.

Gero vėjo!

Šeima

Kryžiažodžio Draugas Nr. 043 atsakymai

Vertikalčiai:

1. Ofisas. 2. Muziejus. 3. Vilniaus. 4. Mimos. 5. Munduras. 7. Sandalai. 8. Skautai. 13. Edvinas. 14. Anyžius. 15. Golgota. 16. Būstinė. 21. Valtorna. 22. Tikrovė. 23. Plektras. 25. Altorius. 26. Molotovo. 27. Skarda. 29. Kruopa.

Horizontalčiai:

5. Morfijus. 6. Žilvinas. 9. Liekana. 10. Įdagas. 11. Dziudo. 12. Pjaulai. 17. Lazdynas. 18. Svogūnai. 19. Liežuvį. 20. Fregata. 24. Barakuda. 26. Motinė. 28. Sterblė. 30. Gotika. 31. Kripta. 32. Krevetė. 33. Amadėjus. 34. Svirplys.

Kryžiažodžio atsakymas: **Didelis skirtumas.**

IVAIRŲ SKELBIMAI

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Siūlykite darbą** antradienį, ketvirtadienį ir naktimis. Tel. 630-706-1188.

* **Galiu padovanoti** žaismingą jauną kiaunę. Tel. 630-706-1188.

* **Vyras ieško** darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Ieškau darbo**, kur galėčiau atsiesti savo dukrytę kartu. Galiu padėti sutvarkyti namus, prižiūrėti vaikus ar su seneliais pabūti. Visi pasiūlymai mane domina. Tel. 708-945-0005.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **Mūrininkas ieško** darbo: židiniai – jų remontas, mūro darbai – jų remontas. Tel. 773-719-1959.

* **Moteris ieško** senelių priežiūros darbo savaitgaliais Naperville ar netoliese. Patirtis, anglų kalba, automobilis. Tel. 630-312-8455.

* **Ieškau senų** žmonių priežiūros darbo. Tel. 773-440-3449.

* **Moteris**, gyvenanti Kenosha, WI, ieško žmogaus, kuris galėtų išmokyti skambinti kanklėmis. Tel. 262-862-6613.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą**Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER**
DANTŲ GYDYTOJAKalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą**Dr. L. PETREIKIS**
DANTŲ GYDYTOJA9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.**
DANTŲ GYDYTOJASLietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą
Susitarimui kalbėti angliai arba lietuviškai4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.**Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC**

1645 S. River Rd., Ste. 21

Des Plaines, IL 60018

tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050**Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.**

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJATRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology

3825 Highland Avenue Suite 4A

Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dr. K. JUCASOdos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.

Kosmetinė chirurgija.

3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655

773-233-0744 arba 773-489-4441

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas**RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD**

120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523

Tel. 630-571-2630

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847

www.vytistours.com

vytistours@earthlink.net

40-25 235th St., Douglaston, NY 11364

*Speciali kelionė į Šventą Žemę, 2009 m., kovo 14-23 dienomis.
Dėl platesnės informacijos skambinkit Ritai Penčylienei.*

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė

Tel fax: 708-403-5717

mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene

Tel fax: 708-923-0280

pencylar@comcast.net

BALSUOKIME už JOHN MCCAIN ir SARAH PALIN

* JOHN MCCAIN, nuo pirmos dienos, yra pilnai pasiruošęs būti Amerikos Prezidentu. Senatorius John McCain savo gyvenimo pavyzdžiais yra įrodęs, kad yra garbingas amerikietis ir priešo gundomas neišdavė Amerikos ir jo bendrininkų, būdamas belaisvėje Vietname. Kaip senatorius, dažnai matydamas Amerikai ir amerikiečiams nenaudingus pasiūlymus, neboja į akis pasakyti teisybės, bei neboja paduoti ranką kitos partijos nariams, sprendžiant Amerikos iššūkius.

* Senatorius John McCain yra gerai susipažinęs su pasauline politika. Ameriką ir jos piliečių gerovę jis yra pastatęs pirmoje vietoje. Jis gerai susipažinęs ir su Lietuvos, ir lietuvių pastangomis atgauti laisvę, bei vėliau Lietuvos pastangomis būti pakviestiems įsijungti į NATO.

* Senatorius John McCain „Už nuopelnus Lietuvai“ yra apdovanotas Lietuvos Resublikos prezidento dekretu – Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino Ordinu, kurį jam 2005 m. Vasario 16-os proga, Lietuvos Resublikos ambasadoje Vašingtone, įteikė ambasadorius Vygaudas Ušackas (viršuje nuotraukoje).

* Senatorius John McCain atsiuntė sveikinimo laišką š. m. rugsėjo 26–28 dienomis vykstančiai JAV LB Tarybos sesijai. Žemiau dedame ištraukas iš šio laiško:

„... I have been very proud to represent the wonderful Lithuanian-Americans at Phoenix, Tucson and throughout my home state of Arizona as their US Senator. With God’s blessing I hope to represent your entire membership come next January as President of the United States.”

„Today, the independent and democratic Republic of Lithuania is one of America’s most reliable allies in NATO and in the struggle for peace and democracy in Afghanistan and Iraq.”...

Senatorius John McCain ir gubernatorė Sarah Palin pasisako už:

* Jie visada stato AMERIKOS krašto interesus PIRMA, virš partijos ir politinių interesų.

* Jie sieks Amerikos prestižo pasaulyje atstatymo. Jie už taiką bei garbingą karo užbaigimą Irake ir Afganistane, prieš Islamo teroristus.

* Jie tiki, kad kiekviena gyvybė yra Dievo kūrinys ir jie griežtai pasisako prieš abortus.

* Jie laiko šeimą tautos tvirtove ir jie pasisako už tik vyro ir moters santuoką.

* Jie tiki, kad patys amerikiečiai geriau žino, kaip jų santaupas panaudoti ir pasisako prieš mokesčių kėlimą.

* Jie pasisako už energetikos problemos išsprendimą ir Amerikos įvairių išteklių bei galimybių pritaikymą, panaudojimą.

Raginame Amerikos lietuvius balsuoti už senatorių JOHN MCCAIN ir gubernatorę SARAH PALIN bei kitus respublikonus kandidatus. Nuo to, kas bus išrinktas Amerikos prezidentu, daug lems, kokia bus Amerikos tolimesnė vidaus gerovė bei užsienio politika, kuri palies ir daugelio iš mūsų gimtąjį kraštą Lietuvą. Gerai pagalvokite!

Jonas Urbonas – **Audronė Pakštys** –
ALRN Federacijos pirmininkas ALRN Federacijos sekretorė

BALSUOKITE UŽ JOHN MCCAIN ir SARAH PALIN

Šis skelbimas yra apmokėtas
Amerikos Lietuvių Respublikonų Nacionalinės Federacijos

90 METŲ DIEVO IR ŽMONIŲ TARNYBOJE

Atkelta iš 4 psl. iš darbo. Sovietų valdžios išduotas pažymėjimas „kulto tarnautoja“ buvo lygus vilko bilietui, kuris užtrenkė duris į bet kokią valdišką tarnybą. Seserims teko visiškai persiorientuoti: ieškotis kur gyventi, susirasti, kaip duoną užsidirbti. Galop, 1948 m. vienuolija oficialiai panaikinta. Buvusi vyriausioji vadovė, ses. Uršulė Novickaitė ir kelios kitos seserys ištremtos į Sibirą. Sunkiais religinės priespaudos metais vienuolijai 25-erius metus vadovavo sesuo Elena Gruodytė (1904–2003). Nuolat sekama, dažnai kratoma ir tardoma, ji vis dėlto sugebėjo išlaikyti vienuolijos dvasios rusenantį žiburėlį. Pakirsta vienuolinės bendruomenės jėga ir gyvastingumas: seserys priverstos gyventi pavieniui ar bent po dvi ir pačios sau ieškotis pragyvenimo šaltinių.

Seserys Amerikoje skaudžiai išgyveno Lietuvos okupaciją, staigiai ir nelauktai nutrūkusius ryšius su artimaisiais ir su Lietuvos seserimis. Joms nuo 1939 m. vadovavo Amerikoje gimusi lietuvaitė, sesuo Aloyza Šaulytė (1914–2002). Nedidelis seserų būrelis pradėjo dirbti tarp Amerikos lietuvių, o vėliau po karo atvykusių išeivių gretose. Pagal Steigėjo Matulaičio dvasią ir nurodymus, stengėsi eiti į žmones, kovoti su gyvenimo keliamomis problemomis bei visuomenės poreikiais. Aktualūs išeivijoje lietuvių reikalai nukreipė vienuolijos šaką JAV į panašias darbo sritis, kurios buvo išvystytos Lietuvoje – į visokeriopą patarnavimą žmogui, į vaikų, jaunimo, ir senelių globą, į labdaros, švietimo ir spaudos darbus. Putnamo miestelyje įkūrusios savo centrinį vienuolyną ir noviciatą, jos kūrė įstaigas Amerikoje ir Kanadoje. Per 70 ir daugiau metų jų skaičius neviršijo pusės šimto narių, bet seserys vis vien drąsiai žengė į įvairias darbo sritis, pasitikėdamos ne vien savo menkomis jėgomis, bet gausaus geradarių, rėmėjų ir talkininkų būrio pagalba.

* * *

Per 50 sunkios priespaudos metų Lietuvos seserys išmoko pačios lavintis dvasiniame gyvenime ir padėti kitiems išlaikyti ir augti tikėjime. Čia joms daug pagelbėjo marijonas, kun. dr. Juozas Grigaitis (1903–1974). Jis rūpestingai ugdė seserų dvasinį gyvenimą ir traukė prie apaštalavimo darbų, primindamas anuometinius Matulaičio nurodymus, kaip elgtis sunkiomis sąlygomis. Įkurta savotiška religinės literatūros leidykla su slaptomis „spauštuvėmis“, kur buvo pagaminta ir išplatinta per 2,000 lei-

dinių. Taip tikintieji ir net seminarijos klierikai gavo reikiamo dvasinio peno. Seserys išitraukė į vaikų ir jaunimo religinį auklėjimą, lankė šeimas, slaugė ligonius, pagelbėjo kuni-gams, nepaisydamos persekiojimų. Jos atrado būdus pritraukti ir išauklėti naujas nares. Spaudžiamą, varžomą ir engiamą Matulaičio įkurta vienuolija išliko gyva. Jei būtų vietos išvardyti visus Nekaltai Pradėtosios Marijos Vargdienių seserų darbus, sovietmečiu atliktus Lietuvoje, Sibire ir Šiaurės Amerikoje, susidarytų gana ilgas ir išpūdingas sąrašas. Lietuvos seserys parodė, ką galima nuveikti dirbant tyliai ir ištvermingai, o Amerikos seserų mažasis būrys parodė, jog ir menkas jėgas paremia Dievas ir žmonės. Lietuvai jau 20 metų bekuriant naują gyvenimą, ir vienuolija įžengė į naują laikmetį. Abiems vienuolijos šakoms bendradarbiaujant, tęsiama ir plečiama apaštalinė veikla. Teko dabar vis labiau įsigilinti, ką mus išmokė įvairi ir spalvinga 90-ies metų istorija.

1978 metais Amerikos seserims švenčiant vienuolijos įkūrimo 60-ies metų sukaktį (Lietuvos seserys, deja, tegalėjo švęsti slapčia), ilgametis kapelionas ir dvasios vadas, kun. Stasys Yla (1908–1983) kalbėjo ir rašė, jog vienuolija – tai Dievo ir žmonių kūrinys: „...laiko tėkmėje veikia ne tik žmogus, bet ir Dievas. Nei žmonės veikia vieni be Dievo, nei Dievas veikia be žmonių.“ Palaimintojo Jurgio Matulaičio dvasią, jo toliaregystę, drąsą ir pasiaukojimą įkvėpė Dievo Dvasia – tikėjimo viltis ir meilės dvasia liepsnojanti dvasinė jėga ir dinamika. Ši matulaitiška dvasia gyvuoja ne vien paprastu, ramiu žerėjimu, būdingu normalaus gyvenimo laikotarpiams, dvasios vaisiams nokstant tyliuose vienuoliškuose šiltadaržiuose, bet ji išliepsnojo dar karščiau ir aiškiau sunkiais šios vienuolijos gyvenimo tarpsniais. Pasak kun. Ylos, „Dievas veikia laike, per parinktus žmones... kai tie žmonės atsako į laiko užduotis ir savo kietom, kartais kruvinom rankom ritina akmenis iš kelio įvykdyti Dievo nurodymus ir laiko rūpesčiais paženklintus planus. Tokių Dievo žmonių kūriniai prašoka laiką, nes jie apžvelgia daug plačiau, apčiuopia dalykus daug taikliau nei sociologai ar organizatoriai pragmatiškai vien sava, nors ir genialia, išmintimi sugeba. Jurgis Matulaitis užbrėžė šiai vienuolijai ir visai katalikiškai Lietuvai tokias organizacines užduotis, kurios ir šiandien tebėra aktualios.“

Vargdienių seserys su viešniomis iš Amerikos Matulaičio vardo namuose Kaune 2003 m. klausosi istorikės Genovaitės Gustaitės paskaitos apie Palaimintąjį Jurgį Matulaitį.

Čilės fiorduose ir Patagonijos tyrlaukiuose

RITONĖ RUDAITIENĖ

Nr. 2

Labai daug įvairių paukščių: Andų kalnų kondorų, stručiams giminingų nandų (angl. Rhea), karūnuotų karakara (caranchos), taškuotų ančių, juodakaklių gulbių, carquen žasų ir kt.

Sustojome pailsėti tipišrame Patagonijos avių ūkyje, vadinamame „estancia“. Vokiečių kilmės, gerai angliškai kalbantis 160,000 akrų savininkas (yra turinčių ir 250,000 akrų) augina 2,000 avių ir 8,000 karvių. Dideliame pastate, prieš atvirą židinį, jo samdiniai jau buvo baigę ant iešmo kepti „cordero asado“ – avių. Kitame židinyje čirškėjo dešros, viščiukai ir kitokie mėsos kepsniai. Pietaudami kalbėjomės su šeimininku apie jo gyvenimą, kuris, nusiskundė, yra gerokai vienišas ir nuobodus. Jį pajvairina svečiai-turistai, tokie kaip mes. Žiemos metu (pas mus vasarą) abu su žmona vyksta į Florida ir Colorado valstijas, kur gyvena jo sūnus, slidinėjimo mokytojas. Tuomet visi galvijai jau būna sugrįžę iš ganyklų kalnuose (mums kaip tik pavyko pataikyti į tokį sugrįžimą su septynių „cowboy-huasų“ ir septynių sūnų pagalba) ir kasdieniai rūpesčiai sumažėja.

Parodyti čilietišką rodeo pasiruošę žirgai ir „huasus“.

R. Rudaitienės nuotr.

Estancijoje veikia pradinė mokykla su penkiais mokiniais. Ją lanko ir šešiametė šeimininko dukraitė. Mokytoją samdo ir išlaiko Čilės valdžia. Norint mokslą tęsti toliau, tenka vykti į miestą ir gyventi bendrabutyje ar pas gimines.

Aštuntąją kelionės dieną pasiekėme Torres del Paine (Mėlynųjų bokštų) nacionalinį parką ir apsisistojome gražiam „Lago Grey“ viešbutyje. Šis 1978 metais UNESCO pripažintas pasaulinės biosferos draustinis išgarsėjo snieguotomis kalnų viršūnėmis, įvairių atspalvių ežerais, miškais, srauniomis upėmis ir kriokliais. Ypač žinomas savo kontūrais ir spalvomis, pasaulyje niekur kitur į save panašaus neturintis Torres del Paine granito masyvas. Jis susiformavo prieš 12 mln. metų, iškildamas virš tundros su 3,248 metrų (10,656 pėdų) Cerro Paine viršūne. Masyvo tarpukalnių ledynai sparčiai tirpsta. Apskaičiuota, kad per paskutiniuosius 90 metų jis kasmet netenka 56 pėdų ledo.

Slenkančių ledynų suskaldytos uolos, luitai ir jų nuosėdos suteikia gausiems ežerams pilkšvą, gelsvą, žalsvą ir net ryškiai mėlyną spalvą. Šiame parke, kuris apima 2,420 kv.

km (934 kv. mylių), gyvena daugiau nei 40 rūšių žinduolių. Didžiausi jų: guanacos, pumos ir pilkosios lapės. Didžiausi paukščiai: Andų kalnų kondorai, juodieji maitvanagiai, karakara paukščiai. Gamta nepaprastai turtinga geologiniais klodais ir įvairiomis ekosistemomis, pradedant su dykumose augančiomis įvairiomis žolėmis ir baigiant granito kalnų plikais skardžiais. Ne veltui šis nacionalinis parkas žinomas kaip viena tolimiausių, gražiausių, neužterštų vietų pasaulyje.

Nors ir labai nesinorėjo palikti šią ypatingo grožio vietą, bet laukė „Scorpios III“ laivas su penkių parų ir 600 mylių kelione į Čilės Patagonijos fiordus ir Pietinių ledynų laukus (Southern Ice Fields). „Scorpios“ – nedidelis, turintis tik 47, bet erdvas ir patogias kajutes, talpina 92 keleivius. Jis buvo baigtas statyti 1995 metais, turi moderniausius technologinius ir satelitinius įrengimus, specialiai pritaikytas plaukti per ledynų atlaužomis tirštai nusėtus fiordus. Salonai, valgomasis kambarys (salė) ir užsiėmimų/žaidimų kambariai skoningai įrengti. Maistas – ypač jūros gėrybių patiekalai ir či-

Paulius Jasiukonis (d.) ir poetas Bernardas Brazdžionis Los Angeles 1989 m.

PRISIMENAME PAULIŲ JASIUKONĮ

Atkelta iš 5 psl.

– Tai buvo drąsus žingsnis, kurio niekas kitas po to nesugebėjo ar nenorėjo pakartoti. Gal ta „žąsis“ ir nepakilo itin aukštai, bet kartu ir nenukrito?

– Birutė gėdos nepadare! Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kiek daug ji yra nuveikusi – ir literatūroje, ir teatre, ir plokštelių leidyboje („Milžino paunksmėje“, „Baltaragio malūnas“ su Monrealio (Montreal) dramos sambūriu, „Žirginėliai“, „Žirginėliai-2“ vaikams – R. L.). Ji mūsų kultūriniame gyvenime išliks iškili kalva. Esu laimingas, kad ir aš kartu su Paulium galėjau prisidėti prie šio filmo.

– Beje, koks „Aukso žąsies“ likimas?

– Žinau, kad po premjeros Čikagoje Birutė liko labai nusiminusi dėl prastų atsiliepimų – žiūrovus dirgino prastai nuskambėjęs filmo garso takas. Pasirodo, keletą dienų po premjerinės peržiūros patikrinus „Žąsį“ juostoje nebuvo jokio technikinio broko – tik neprityręs kino operatorius seanso metu neužstatė filmo taip, kaip reikia. O atsakydamas į klausimą apie filmo likimą, manau, kad jis tikrai kur nors turėtų būti. Gal Pauliaus archyve yra darbinis egzempliorius? Nežinau.

Lakštingala negali nečiulbėti

Kol sveikata leido, Paulius visur dalyvavo. Jis buvo savotiškas išeivijos gyvenimo videometraštininkas. Kur koks renginys – žiūrėk, ir Paulius su filmavimo kamera ant peties. Iš pradžių buvo „Bolexas“, paskui „praturtėjo“ ir įsigijo „Airoflexą“. Filmuodavo net šokių šventes. Dar tarbiniais laikais atvykę iš Lietuvos turistai stebėdavosi, kiek visko Paulius buvo nufilmavęs. Deja, daug neužbaigtų projektų liko lentynose. Ir Bernardas Brazdžionis, ir Los Andželo lituanistinė mokykla, įvairūs (tarp jų ir Algimanto režisuoti) dramos ir operų spektakliai...

– Bet Paulius užsiimdavo ne vien lietuviškais projektais. Juk reikėjo jam žiūrėti, kaip duoną užsidirbti! Mane labai suintrigavo jo projektas „Curse of the Wizzards“...

– Mes gavome užsakymų dubliuoti keletą japoniškų filmų. Čia Los Andžele toks Mr. Tobin turėjo keletą

kino teatrų, kur rodydavo užsienio tiškus filmus. Vienas teatras buvo japonų apgyventame kvartale. Kaip tas pirmasis japoniškas filmas mums pakliuvo į rankas, neprisimenu, turbūt per pažintis? Kreipėsi į mus su filmu „The White Serpent“ tokia estetiška, gražiai ekranizuota legenda. Pasiteiravo, ar sutiktume ją angliškai dubliuoti.

– Bet judu su Pauliumi vargu bau ar mokėjote japonų kalbą?!

– Ne tik kad nemokėjome, Paulius net sushi nevalgė! Pasamdėme japoniukę studentę. Pasodinome prie ekrano. Jinai vertėjavo. Bandėme išlaikyti estetiškumą, kad vertimas neskambėtų grubiai. Stengėmės išlaikyti originalaus dialogo tempą. Aš paruošiau vertimo tekstą. Paskui pakvietėme amerikiečių aktorių grupę ir filmą dubliavome. Po to nemažai tokių užsakymų gaudavome. Matyt, japonai norėjo, kad dubliuoti jų filmai pasiektų amerikiečių rinką.

– Ar Pauliui pavyko įsiskverbti į amerikiečių filmų pramonę? Ar jis buvo „outsaideris“?

– Jis vienu laiku dirbo „Metro Goldwyn Mayer“ studijoje. Prisiminti tą serialą „How the West Was Won“? Čia buvo Pauliaus darbas.

Es liegt im Blut...

Algimantas prisimena, kad net dirbdamas po 12 valandų kasdien prie amerikietiško užsakymų, Paulius rasdavo laiko sudalyvauti visuose lietuviškuose renginiuose. Kad tai heroizmas, jo brolėnas nemano, bet lietuviški klausimai visad buvo artimi patriotiškai plakančiai Pauliaus širdžiai.

Paskutinis jo darbas – savaitę prieš mirtį, š. m. kovo 26 d., galėjo likti neužbaigtas. Jis turėjo įrašyti garso taką šokių šventei, bet sustreikavo kompiuteris. Paulius dėl to labai išgyveno. Bet vis dėlto jam pavyko laiku tą įrašą įteikti šokių šventės vadovei Danguolei Varnienei.

Jei jis būtų gyvenęs dar 10 metų, jam darbų ir projektų tikrai nebūtų trūkę... Jis buvo toks žmogus. Visada būtų atsiradę naujų idėjų, sumanymų.

Gal tik Danguje jis juos užbaigs?

The End!

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
RIMAS STANKUS
COLDWELL BANKER
HONIG - BELL
773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 4 kamb. butas
 su baldais. Kedzie ir 66 pl.
 Naujasniame name.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
 kompanionėms ir namų ruošos
 darbininkėms. Galima gyventi
 kartu arba atvykti į darbą
 ir išvykti.
 Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Reikalingas vyresnio amžiaus
 energingas vyras lauko darbams
 dabar ir rudenį, Gintaro vasar-
 vietėje, Union Pier, Michigane, su
 apgyvendinimu. Prašome teirautis
tel. 269-469-3298.

WANTED 2 TAILORS
FOR MEN & WOMENS
ALTRATIONS IN BARRINGTON.
847-630-6417

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Accent
 Homefinders

9201 S. Cicero
 Oak Lawn, Illinois 60453
 Business 708-423-9111
 Voice Mail 708-233-3374
 Fax 708-423-9235
 Pager 312-707-6120
 Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
 įvairių nuosavybių pirkime ir par-
 davime mieste ir priemiesčiuose.

PRIEŽIŪRA

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

Senelių namai Los Angeles, CA,
 laukia gyventojų. Garantuojame
 draugišką aplinką, skanų maistą, gerą
 priežiūrą, nuostabų klimatą. Leidimas:
 197605898. Tel: (323) 353-2140, fax:
 (323) 931-4576, Jūratė Ezerskienė.

PARDUODA

Plainfield rajone nuomojamas
 arba parduodamas „duplex“
 (\$1,200 arba \$164,900). Du mieg.
 11/2 vonios, 1 automobilio
 garažas. Rami vieta, geras
 susisiekimas, I-55, I-80, arti par-
 duotuvės. **Tel. 815-919-7188.**

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
 Automobilio, namų,
 gyvybės ir sveikatos draudimai
 Select agentė Barbara Murray
 Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
 5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
 708-423-5900

Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Seserų RĖMĖJŲ SĄSKRYDIS,
 mirusiųjų prisiminimas ir Vienuolijos 90 metų nuo įsteigimo paminėjimas
 įvyks **lapkričio 2 d.** Vienuolyno centre, Putnam, CT. Programa prasidės
 11 v. r. šv. Mišiomis. Kviečiame visus atvykti į šį metinį Rėmėjų suvažiavimą.
 Apie savo dalyvavimą prašome pranešti iki spalio 24 d. Telefonu –
 860-928-7955.

The American International School of Vilnius

Tarptautinė Amerikos mokykla Vilniuje

AISV is a private school serving the international and local community
 in Vilnius and offering an American and international curriculum for
 Toddler through Grade 11 students (ages 2-17).

AISV is currently seeking teaching candidates for possible employment
 for the 2009–2010 school year. Candidates must be U.S. citizens, possess a
 valid teaching license in the area needed by the school, and have adequate
 experience and references. We are attempting to focus our recruiting efforts
 and wish to begin the process of candidate selection as early as possible.

Interested persons should send a letter of introduction, resume, and cer-
 tification details via e-mail to:

The American International School of Vilnius
 E-mail **director@aisvilnius.lt**
 Web Address: **www.aisv.lt**

Always with Flowers

Tel. 630 257 0339
 1138 B State St., Lemont, IL
 www.alwayswithflowers.com

teleflora
 FTD

Atributikos pokyliams
nuoma, pristatymas JAV,
Lietuvoje ir visame
pasaulyje

NAMŲ REMONTO IR
STATYBINĖS PASLAUGOS

VISI STALIAUS
APDAILOS IR REMONTO
DARBAI.
PLYTELIŲ KLOJIMAS,
NAUJOS STATYBOS.
Tel. 1-312-929-7165

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūsių, vonių ir
 virtuvių įrengimas; priestatai;
 keramikos plytelės; „sidings“,
 „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
 „shingle“ stogai; cementas,
 dažymas. Turiu darbo draudimą.
 S. Benetis, tel. 630-241-1912

...ĮVAIRŪS...

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
 GE/RCA ATSTOVYBĖ
 2346 W. 69th Street
 Tel. 773-776-1486

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
 sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
 patogiu „lay-away“ planu.
 Atliekame visus foto -
 laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
 Antradieniais ir trečiadieniais
 susikalbėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
 Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
 Chicago, IL 60610
 312-644-7750
 pirm. - penkt.
 nuo
 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
 Chicago, IL 60607
 312-957-1994
 pirm. - penkt. nuo
 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
 šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Lietuviškos spalvos Flyway filmų festivalyje

Š. m. spalio 10–12 dienomis nedideliame Pepin miestelyje Wisconsin valstijoje rengiamas Flyway filmų festivalis (Flyway Film Festival, www.flywayfilmfestival.com). Lietuvišką akį šis festivalis gali patraukti tuo, jog spalio 11 d. šio festivalio metu bus rodomas ir V. V. Landsbergio filmas „Kai aš buvau partizanas“. Apie šį festivalį ir lietuviškus akcentus jame paprašėme papasakoti vieno iš pagrindinių organizatorių, Lake Pepin Art & Design Center filmų ir muzikos programų direktoriaus **Rick Vaicius**.

– Kaip kilo mintis pradėti rengti Flyway filmų festivalį?

– Per pastaruosius dvejus metus mes reguliariai Lake Pepin Art Center rodėme įvairius užsienio šalių ir nepriklausomų kūrėjų filmus. Visa tai labai natūraliai išsivystė į filmų festivalį.

– Ar tikėjotės, kad jis bus tarptautinis?

– Aš asmeniškai tikėjausi, kad mes sulauksime ne tik JAV kūrėjų pasiūlymų, tačiau buvau maloniai nustebęs dėl tarptautinių pasiūlymų kiekio ir kad jų sulaukėme beveik iš kiekvieno žemyno.

– Ar norite, kad festivalis taptų kasmetiniu?

– Taip, norėtume, jeigu sulauksime pakankamos paramos iš kino mylėtojų ir rėmėjų.

– Koks pagrindinis festivalio tikslas?

– Mūsų tikslas yra dvigubas. Pirmiausia sukurti vietą tiek jauniems, kylantiems, tiek jau žinomiems kino menininkams parodyti savo darbus prieš tai sugebančią įvertinti auditoriją bei pakviestą žiuri. Antra – suteikti galimybę po festivalio išpopuliarėti.

– Kaip apibūdintumėte savo festivalio *motto*?

– Oficialaus *motto* festivalis neturi. Tačiau jo pavadinimas kilęs nuo to, kad Pepin, WI yra įsikūręs prie Mississippi upės ir pavasario bei rudens mėnesiais tampa tikru gamtos stebuklu, kai pradeda migruoti paukščiai. Mūsų festivalio ženklą (logotipą), kuriame pavaizduotos skrendančios komedijos ir tragedijos figūros, sukūrė žinomas menininkas

Peter Seitz (<http://blogs.walkerart.org/design/2007/10/31/ulm-minneapolis-tracing-peter/>). Nenorime į festivalį žiūrėti pernelyg rimtai ir siekiame, kad visi linksmai praleistų laiką, nors kai kurių filmų tematika privers ne vieną susimąstyti.

– Kaip Jūs manote, kuo buvimas periferijoje (Pepin, WI) gali pasitarnauti Jūsų renginiui?

– Nemažai pasaulyje garsių filmų festivalių yra rengiami gana nežinomose arba neįprastose vietose. Mūsų vietovė labai graži ir, nors kai kuriems galbūt atrodome kiek nutolę nuo centro, iš tiesų esame tik už 90 min kelio nuo Minneapolis/St. Paul miesto. Nors mūsų bendruomenė maža, ji intelektualiai: čia gyvena nemažai menininkų, išsilavinusių žmonių iš visų JAV, ar net iš viso pasaulio.

– Ar tikėjotės festivalyje sulaukti dalyvių iš Lietuvos?

– Nors tikėjausi gauti filmų pasiūlymų ir iš kitų šalių, tačiau net neįsivaizdavau, kad gausime filmą ir iš Lietuvos.

– Šiais metais Flyway filmų festivalyje bus galima išvysti V. V. Landsbergio filmą „Kai aš buvau partizanas“. Kaip manote, kuo šis filmas galėtų patraukti žiūrovų dėmesį ir kodėl šį filmą derėtų pamatyti?

– Tai labai geras filmas ir puikus platesniam pasauliui nežinomos šalies kinematografijos pavyzdys. Tai žvilgsnis į žmonių, susidūrusių su Antrojo pasaulinio karo ir sovietų

okupacijos sunkumais, sielas. Aš manau, kad tai puikus šiuolaikinis pavyzdys, įrodantis, kokie svarbūs Lietuvos kultūrai yra menas ir meninė išraiška.

– Jūsų nuomone, kuo lietuvių kinematografija išsiskiria iš kitų ir kartu yra unikali?

– Sunku atsakyti, nes aš nesijaučiu esąs lietuviško kino žinovas. Čia, JAV ir ypač Vidurio Vakaruose, nedažnai tenka galimybė pamatyti lietuvišką filmą, nors ir turime progresyvių erdvių, pvz., U Film Society (University of Minnesota), kuriai vadovauja Al Milgrom. Mano ankstesnė pažintis su lietuviškuoju kinu buvo Algimanto Puipos filmas „Bilietas iki Tadž Machalo“. Manau, būtų teisinga pasakyti, kad šie du filmai gimė iš dviejų skirtingų meninių pozicijų.

Turėdamas omeny europietiškojo kino tradiciją, teigčiau, kad „Kai aš buvau partizanas“ galėtų būti palygintas su panašaus tipo filmais, pvz., Klaus Haro „Mother of Mine“ ir Pavel Lounguine „The Island“. Abu

– Ar savo rengiamuose filmų vakaruose Lake Pepin Art & Design Center esate rodę ir lietuviškų filmų?

– Ne, lietuviškų filmų Lake Pepin Art & Design Center dar nerodėme. Tikiuosi, kad šią klaidą ištaisysime. Norėtume parodyti daugiau V. V. Landsbergio ar kitų kūrėjų filmų. Žinau, jog Lietuvių filmų centras Vilniuje gana aktyviai reklamuoja lietuvišką kiną ir kino kūrėjus pasaulyje, tikiuosi, kad mūsų vietą jų „radaras“ irgi pasieks.

– Jūsų pavardė išduoda lietuvišką kilmę. Kokios Jūsų šaknys?

– Mano tėvas Aloyzas Vaičius atvyko į JAV po Antrojo pasaulinio karo 1949 metais kaip išvietintas asmuo (DP). Iš Louisianos jis atvyko į Čikagą ir po kelių metų tarnystės armijoje per Korėjos karą jis apsistojo Čikagoje, kur susipažino su mano olandų motina. Aš gimiau Arnhem, Nyderlanduose 1962 m., o po kelių metų sugrįžome gyventi į Čikagą.

Kai buvau vaikas, mano tėvo šeima visada man atrodė mįslinga ir niekada apie ją daug nekalbėdavome. Sulaukęs paauglystės, pradėjau klausinėti apie savo lietuvišką kilmę ir lietuvišką šeimą, pradėjau pamažu suvokti skausmingą savo tėvo paauglystę ir jaunystę. Gimnazijoje pradėjo formuotis mano politinės žinios ir aš pradėjau skaityti apie Lietuvą viską, kas man tada papuolė po ranka: tiek knygas, tiek spaudą. Kai mano tėvas atnaujino ryšius su savo šeima Lietuvoje aštuntojo dešimtmečio pabaigoje, tai buvo tikras lūžis mums abiems. Pirmą kartą į Lietuvą nuvykau 1992 metais aplankyti tos šeimos pusės, apie kurią labai mažai žinojau. Su manim elgėsi taip, tarsi būtų pažinoję mane visą gyvenimą.

Apie save galvoju kaip apie lietuvį ir olandą, nors giliai širdyje, aš turbūt esu tikras amerikietis. Aš tikiuosi, kad esu amerikietis, kurio pasaulėžiūra yra nuspalvinta bent keletu tų pačių dalykų, kuriais pasižymi ir V. V. Landsbergio pasaulėžiūra.

– Ačiū už pokalbį ir sėkmingo festivalio.

Kalbino
Aurelija Tamošiūnaitė

Kadrai iš V. V. Landsbergio filmo „Kai aš buvau partizanas“.

Išėivijoje nuskambėjo Lietuvos tūkstantmečio aidas

LAIMA APANAČIČIENĖ

Čurlionio galerija, Inc. (Lemontas), Lietuvos dailės muziejus (Vilnius) ir Lietuvių dailės muziejus (Lemonte) spalio 4 d. meno mylėtojus pakvietė jau į ketvirtąją dailininkų Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio vardo konkursinių darbų parodos „Lietuvos tūkstantmečio aidas išėivijoje“ atidarymą ir premijų įteikimą Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Iš viso buvo numatytos 5 konkursinės parodos. Pirmoji šio ciklo paroda buvo surengta 2005 m. Vilniuje, Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmuose. Paskutinė bus taip pat Vilniuje 2009 metais.

Šių metų parodoje-konkurse dalyvavo 27 autoriai, ne mažiau kaip trejus metus kuriantys ne Lietuvoje. Parodą atidarė Čurlionio galerijos, Inc., valdybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas. Sveikinimo žodį tarė buvęs Lietuvos Respublikos Garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, Čurlionio galerijos Jaunimo centre direktorė Laima Apanavičienė, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė.

Lietuvos dailės muziejaus atstovė, konkurso kuratorė Julija Mušinskienė ne tik pasveikino visus susirinkusiuosius su parodos atidarymu, bet ir papasakojo šio konkurso atsiradimo istoriją. Ji taip pat atvežė ir įteikė Lietuvos dailės muziejaus (direktorius Romualdas Budrys) padėkos raštus keletui išėivijos lietuvių, labdarinagai besidariusiančių meno ir kultūros srityse. Kartu su padėkos raštais buvo įteiktas ir Mstislavo Dobužinskio ciklo „Senoji Lietuva“, dovanoto Lietuvių Fondo ir 2007 m. kovo 29 – rugsėjo 30 eksponuoto Vilniaus paveikslų galerijoje, katalogas, kurį išleido Lietuvos dailės muziejus. Tarp apdovanotųjų: parodos organizatoriai L. Maskaliūnas, Vytenis Kirvelaitis, Magdalena Stankūnienė, Dalia Šlenienė; Lietuvių Fondo buvę ir esantys tarybos ir valdybos nariai: Remigijus Astrauskas, Sigita Balzekienė, Vytautas Kamantas, Pranas Jurkus, Laima Petroliūnienė, Algimantas Saulis, Arvydas Tamulis; kunigas Antanas Gražulis, SJ; buvusi JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

Marija Remienė; Čurlionio galerijos Jaunimo centre direktorė Laima Apanavičienė.

Konkursui pateiktus darbus vertino komisija: Danas Lapkus (pirmininkas), Marija Ambrozaitienė ir Algimantas Kezys (nariai). Įvertinusi konkursinės parodos ekspoziciją komisija nutarė dailės konkurso „Lietuvos tūkstantmečio aidas išėivijoje“ paskirti Miko J. Šileikio premijas už tapybos ir skulptūros kūrinius: Petrui Aleksai už skulptūrą „Visata ar kiaušinis?“, 2000 – I premija (500 JAV dol.); Dainai Lukaitei už tapybos kūrinių „Iki pasimatymo“ – II premija (300 JAV dol.); Gintarui Jociui už tapybos kūrinių „Barbora“, 2003 – III premija (200 JAV dol.).

Teofilio Petraičio premijas už akvarelę ir grafiką: Arui Volodkai už piešinį „Pasiruošimas“, 2008 – I premija (500 JAV dol.); Liucijai Kryževičienei už akvarelę „Žolės šlamėjimas“, 2003 – II premija (300 JAV dol.); Rolandui Kiaulevičiui už akvarelę „Karvės – roko muzikantės“, 2007 – III premija (200 JAV dol.).

Čurlionio galerijos specialiąsias premijas už netradicinėmis technomis sukurtus kūrinius skirti: Jurgiui Daugvilai už skulptūrinę kompoziciją „Koplytėlė“; Norai Aušrienei už keramiką „Bernardinai. Tyla“, 2008; Laurai Naris-Lapinskienei už skulptūrinę kompoziciją „Chronologija. Lietuvos istorija“, 2008.

Taip pat buvo nutarta konkursinės parodos „Lietuvos tūkstantmečio aidas išėivijoje“ Garbės diplomus skirti ankstesnės parodos „Išėivijos kelias“ laureatams: Giedrei Žumbakienei už koliažus „Laivai. Cozumel“; Ramojui Mozoliauskui už skulptūrą „Šv. Pranciškus“, 1971; Vidui Zimkui už skulptūrinę plastiką „Kelias“, 2008. Premijas įteikė Garbės konsulas V. Kleiza.

Tai oficialioji renginio dalis. O kas buvo girdėti ir matyti pasivaikščiojus parodų salėse?

Šįkart konkurse dalyvavo mažiau autorių nei prieš porą metų vykusioje šio ciklo parodoje „Išėivijos kelias“. Bet, kaip sakoma, ne kiekybė svarbu, o kokybė. Peržiūrėjus autorių darbus atrodo, kad kai kurie

Skulptorius Ramojus Mozoliauskas prie savo kūrinio „Šv. Pranciškus“, 1971.

autoriai į parodą atsiuntė savo senus darbus. Argi nieko naujo nesukuriama? Ar konkurse nėra nurodyta sąlygų? Dar geriau – gabus, jaunas dailininkas Gintaras Jocius į konkursą atsiuntė darbus, jau premijuotus kitame konkurse. Gal aš klystu, bet, mano nuomone, du kartus tų pačių darbų nereikėtų premijuoti. Juolab, kad G. Jocius yra perspektyvus, daug kuriantis dailininkas.

Maloniai nustebino Irenos Šaparnienės, Aušrinės Kerr, Lauros Naris-Lapinskienės darbai. Tai naujo ieškančios dailininkės. Tiek I. Šaparnienė (batika), tiek A. Kerr (tapyba ant odos) pateikė parodai-konkursui joms įprasta technika atliktus kūrinius, tačiau juose gausu faktūrinių,

spalvinių ir kompozicinių ieškojimų.

L. Naris-Lapinskienė šįkart pateikė visiškai nematytą darbą – skulptūrinę kompoziciją. Ant pastovo išrikiuotos nedidelės medžio skulptūrėlės, žymnčios Lietuvos istorijos kelią. Kaip sakė autorės mama: „Aš net nežinojau, kad mano dukra taip gerai žino mūsų šalies istoriją.“

Vėl nauju darbu pradžiugino V. Žimkus. Savo technika jie nėra nauji, bet stebina autoriaus darbingumas – kiekvienai parodai sukurti kažką naujo. Jo kūriniai imlūs laikui, jiems atlikti reikalingas ypatingas kruopštumas.

Smagu, kad konkurse dalyvavo jauni kūrėjai – Daina Lukaitė ir Aras Volodka. Nepaisant jų jauno amžiaus, abiejų dailininkų vardus matome tarp laureatų.

Gražu, jog vertinimo komisija specialiosiomis premijomis pažymėjo netradicinėmis technomis dirbančius dailininkus. Atrodo, kad šiais laikais akvarelės technika dirbantys dailininkai baigia išnykti. Gyvenimas diktuoja naujas technikas, kitus raiškos būdus. Ar tai gerai, ar negrįšime prie senųjų tiesų – parodys laikas, bet, mano giliu įsitikinimu, turime matyti ir tuos, kurie ieško naujovių. Pritariu vertinimo komisijai, kad reikia vertinti ir netradicinėmis technikomis dirbančius dailininkus.

Man asmeniškai patiko ir tai, kad vertinimo komisija Garbės diplomus skyrė ir ankstesnės parodos „Išėivijos kelias“ laureatams, dalyvavusiems šioje parodoje.

Ketvirtoji parodų ciklo paroda atidaryta, apdovanojimai išdalinti. Lauksime paskutinės – penktosios parodos, kuri Lietuvos tūkstantmečio metais bus atidaryta Vilniuje.

Paroda Lietuvių dailės muziejuje Lemonte veiks iki spalio 31 d.

Dalis dailininkų Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio vardo konkursinės darbų parodos laureatų: Laura Naris-Lapinskienė, Liucija Kryževičienė, Petras Aleksa, Ramojus Mozoliauskas, Aras Volodka ir Nora Aušrienė.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Margumynai

Pristatyta Nekrošiaus spektaklio „Faustas“
televizinė versija

Spalio 5 d. vakarą į teatro studiją „Meno fortas“ susirinko teatro gerbėjai, čia buvo pristatyta Eimunto Nekrošiaus spektaklio, pastatyto pagal J. W. Goethe dramą „Faustas“, televizinė versija.

Šį E. Nekrošiaus spektaklį „Meno fortas“ praėjusį birželį parodė Vokietijoje vykusiame viename didžiausių Europos teatro festivalių „Theater der Welt“. Spektaklį nufilmavo vokiečių televizijos MDR ir kultūros kanalo ARTE TV kūrybinė

grupė. Ši kūrybinė grupė taip pat dalyvavo „Fausto“ televizinės versijos pristatyme, ir, kaip teigė patys grupės darbuotojai, jiems įdomu pamatyti Lietuvos žiūrovų reakcijas stebint spektaklį.

Prieš pradėdant žiūrėti beveik keturių valandų trukmės spektaklį, žiūrovams buvo parodytas trumpas, vos trijų minučių filmukas apie Vilnių ir režisierių E. Nekrošių.

Alfa.lt

A. Aleksandravičiaus fotografija Olandijoje

2008 m. spalio 15 d. Olandijoje, Hagos rotušėje, atidaroma 2003 m. geriausiu Europoje pripažinto portretisto (Fuji Euro Press Photo pirmoji vieta „Portreto kategorijoje“) Algimanto Aleksandravičiaus fotografijų paroda „Jos Didenybė Lietuvoje ir kiti įžymūs žmonės“.

Atsiradus galimybei fotografuoti Nyderlandų Karalienę Beatričę jos apsilankymo š. m. gegužę Lietuvoje metu, A. Aleksandravičius ja nedvejodamas pasinaudojo – per porą dienų

sukurti darbai fiksuoja išpūdį, kurį paliko ryški asmenybė, nuotaiką, tvyrojusią vizito metu. Šioje parodoje eksponuojamos kitos fotografijos – įsimintinų, nusipelnusių, svarbių Lietuvai ir pasauliui žmonių portretai, kurie tarsi graži „palyda“ asistuoja Jos Didenybės atvaizdams.

Parodoje, kurią surengė Lietuvos ambasada Nyderlandų Karalystėje, eksponuojama 40 didelio formato fotografijų.

Balsas.lt

Vizitas. Algimanto Aleksandravičiaus nuotr.

KAM istorinio filmo kūrėjams skolins įrangą

Krašto apsaugos ministerija (KAM) istorinio vaidybinio filmo „Žalgiris – Geležies diena“ kūrėjams skolins savo išteklius. Anot KAM Viešųjų ryšių departamento direktorės Rūtos Putnikienės, daugiausia pagalbos filmų kūrėjams KAM suteiks logistikos srityje: skolins palapines, XIV amžiaus karių aprangas, leis naudotis poligonu, tačiau tai neturės kirstis su pačios KAM interesais ir karinėmis funkcijomis.

Krašto apsaugos ministerija (KAM) neseniai pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo kuriant istorinį vaidybinį filmą „Žalgiris – Geležies diena“. Susitarimą pasirašė ministras Juozas Olekas ir filmą kuriančios įmonės „Studija 2“ direktorius Arūnas Stoškus.

Anot pranešimo spaudai, KAM ir įmonė „Studija 2“ išsipareigojo pagal turimus įgaliojimus ir išgales ben-

dradarbiauti kuriant Lietuvai svarbų ir reikšmingą istorinį vaidybinį filmą „Žalgiris – Geležies diena“.

Filmas, skirtas Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms, kuriamas siekiant pažymėti istorinę šio mūšio reikšmę, puoselėti karines tradicijas, kultūrinius ryšius su kaimyninėmis šalimis bei supažindinti visuomenę ir tarptautinę bendruomenę su Lietuvos istorija.

„Žalgiris – Geležies diena“ – epinė drama, skirta vienam svarbiausių Lietuvos istorijos epizodų – 1410 m. liepos 15 d. įvykusiam Žalgirio mūšiui, kuriame jungtinė Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė nugalėjo ir visiškai palaužė vokiečių ordino galią. Filmo premjera numatoma 2010 liepos mėnesį. Seimas 2010-uosius paskelbė Žalgirio mūšio metais.

BNS

Islandijoje parašoma, išleidžiama ir
perskaitoma daugiausiai knygų

Pagal naujojo tyrimo duomenis, Islandijoje viename žmogui per metus tenka daugiausiai parašytų, išleistų ir perskaitytų knygų: vidutiniškai vienas islandas per metus perskaito keturias knygas, o vienas iš dešimties bent kartą per savo gyvenimą ką nors išleidžia.

To priežastys, britų dienraščio

„The Guardian“ korespondento Ben Myers nuomone, yra ilgi ir tamsūs žiemos vakarai, geografinis ribotumas (sakykim, nuvykti į kiną Islandijos gyventojui reikia daugiau pastangų nei bet kuriam kitam europiečiui), vietiniai knygynai Islandijoje aprūpinti geromis knygomis.

LRT

A † A
ANTANUI BRAZDŽIŪNUI

išėjus į Amžinybę, giliai užjaučiame žmoną VANDĄ ir jos šeimą.

Viktoras ir Danutė Kochanauskai

„Still Proudly Serving Lithuanian Families”

HILLS
FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)
10201 S. Roberts Rd.
Palos Hills, IL 60465
Other Locations Available
(708) 598-5880
“Formerly of Roseland” “Family Owned & Operated”

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI
jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.
Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
1-773-523-0440; 1-708-873-0500

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916
LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's
9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių
11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**90 metų sukaktį švenčiančios** Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolijos metiniai pietūs vyks 2008 m. spalio 12 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. 11 val. r. šv. Mišios, 12:30 val. p. p. – pietūs. Muzikinę programą atliks Kęstutis Daugirdas. Kviečiame dalyvauti. Tel.: 773-585-3570 (Valerija Čepaitienė) arba 630-243-1079 (seselė Laimutė).

♦**Spalio 15 d., ketvirtadienį, 2 val. p.p.** „Seklyčioje“ įvyks Marquette Park Lietuvių namų savininkų organizacijos susirinkimas. Kviečiame visus dalyvauti.

♦**ALRK moterų sąjungos 3-os kuopos** susirinkimas vyks spalio 18 d., šeštadienį, 12:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus kavutė. Kviečiame dalyvauti.

♦**Š. m. spalio 22 d. nuo 11 val. r.** iki 1 val. p. p. Bočių menėje Pasaulio lietuvių centre, galėsite pasiskiepyti nuo gripo ir kitų peršalimo ligų. Su savimi turėti „Medicare“ kortelę. 2 val. p. p. ten pat bus rodomas dokumentinis filmas „Dotnuva“ (2 dalis). Maloniai visus kviečia Lemonto Socialinių reikalų skyrius.

♦**Spalio 26 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Le-

monte, vyks knygos „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008 m.“ sutiktuvės. Knygą pristatys Danutė Bindokienė. Muzikinę programą atliks pianistė Francisc Covalevsky (Pranutė Kavaliauskaitė).

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**Lithuanian Mercy Lift (LML)**, kartu su „Revive Spa“, ruošia labdarinę „Spa dieną“ sekmadienį, spalio 19 d., nuo 10 val. r. iki 5 val. p. p. Gitano Puskunigės salone „Revive Spa“. Atvykę galėsite atsigavinti, pasilepinti veido ir kūno masažu, pasidaryti pedikiūrą, manikiūrą ir paragauti naujų vynų! Kainos: pusvalandžio manikiūras – 25 dol., masažas – 40 dol. Kitų paslaugų kainos pagal susitarimą. Tą dieną salone patyrę specialistės dirbs savanoriškai. Visas pelnas bus skirtas LML organizacijos kasmetinei programai, skirtai Lietuvos moterų vėžio diagnostikos tyrimams paremti. Nuo 2003 m. už LML pinigus Lietuvos moterims atlikta per 7,000 mamogramų. Šaunu, kad savininkė ir salono bendradarbės rūpinasi gimto krašto moterimis! Kviečiame visus (moteris ir vyrus) paremti šią programą. „Revive Spa“ adresas: 225 N. Whittaker Rd., New Buffalo, MI. Rekomenduojame užsakyti procedūras iš anksto, tel.: 269-469-9111 arba el. paštu: therevivespa@hotmail.com. Papildoma informacija: www.therevivespa.com ir www.Lithuanianmercy.org.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **\$200** Algirdas ir Laimutė Stepaičiai. **\$100** kun. dr. Eugenius Gerulis, Algis A. Regis. **\$60** Vytautas Grauzinis. **\$55** Vytautas Rašytinis. **\$50** Gailė Janušonis, Aldona Jesmantas, Vytautas A. Juodka, Narimantas ir Janina Udrys, Marija Vaitkus, Vytautas Vizgirda. **\$40** Aldona Pintsch, Antanas ir Viktorija Valavičiai. **\$35** Rimas ir Pranutė Domanskis. **\$30** Vytautas A. Juodka. **\$20** Vytautas Jonaitis, Vacys ir Alfonsa Laniauskai, Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, dr. Linas Sidrys, Richard A. Slepetyš, Agota A. Tiškus. Dėko-

jame visiems rėmėjams. „**Karaliaučiaus krašto lietuvių**“, **1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.**

• „**Saulutė**“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Irena Rasys **\$500** „Saulutei“ ir **\$1,000** „Almos fondui“ „Tėvų atminimui N. N.“; Jonas ir Aušra Paroniai **\$500** a. a. Nijolės Baniienės atminimui; Jonas ir Ona Treškos **\$25**; Eva Jacobs **\$50** a. a. Juzefos Saulytės Stirbys atminimui. Labai ačiū. „**Saulutė**“ (**Sunlight Orphan Aid**), **414 Freehauf St., Lemont, IL, 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435.**

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Draugo fondo suvažiavimas

Spalio mėnesio pradžioje išsiuntė kvietimus į 15-tąjį Draugo fondo narių suvažiavimą, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 8 d., šeštadienį, Jaunimo centre, Čikagoje. Nuotoliai, išlaidos daug kam neleis dalyvauti suvažiavime, tačiau visiems nariams yra suteikta galimybė dalyvauti per įgaliotinius (by Proxi) – narius, gyvenančius Čikagoje bei apylinkėse. Dalyvavimas suvažiavime yra nario pareiga.

Prasidėjo ruduo ir renkame naują rudens derlių. Po atostogų ir kelionių laikas prisiminti atostogų neturintį Draugo fondą, kuris yra dienraščio „Draugas“ finansinė jėgainė. Artimiausiu laiku „Draugo“ skaitytojus pasieks Draugo fondo 2008 metų rudens vajeaus laišakai. Jie primins skaitytojams, kad geriausia dovana pasitinkant „Draugo“ šimtmetį yra įnašas į Draugo fondą.

Dienraščio 100-mečio jubiliejaus knygoje bus skelbiamos Draugo fondo garbės aukotojų (paaukojusių 1,000 dol. ir daugiau) pavardės. Visi, kurie nori tapti garbės aukotojais ir būti paminėti knygoje, savo įnašus

prašomi atsiųsti iki šių metų gruodžio 1 d. Kiekviena auka, nepaisant jos dydžio, yra vertinama, reikalinga ir laukiama.

Spalio 9 d. posėdžiavo Draugo fondo taryba. Posėdyje dalyvavo beveik visi direktoriai. Priėmus praėjusio posėdžio protokolą ir šio posėdžio darbotvarkę, buvo pasidžiaugta sėkmingu pavasario vėjumi. Tačiau išdininko pranešimas nebuvo džiuginantis. Draugo fondo kapitalą skaudžiai palietė biržos akcijų kritimas. Tokia yra finansinė realybė ir kol kas nesimato pagerėjimo. Draugo leidybai šiais metais buvo išmokėta 30,000 dol., honorarams – 23,415 dol. Su akcijų kritimu iš viso išlaidų buvo 54,140.45 dol.

Nutarta ruošti 2008 m. rudens lėšų telkimo vąją, tikintis „Draugo“ skaitytojų bei fondo narių didesnės paramos 99-tąjį gimtadienį, šiais metais švenčiančiam „Draugui“.

Kai kurie Draugo fondo rėmėjai į rudens vąją atskubėjo net nesulaukę fondo laiškų. Jiems nuoširdžiai dėkojame.

Draugo fondo info

RUDENS VAJAUS ĮNAŠAI DRAUGO FONDE

Su 1,000 dolerių:

Zenonas Prūsas, **garbės narys**, iš viso 2,000 dol., Chillicothe, OH

Su 400 dolerių:

Aldona Šmulkštienė, **garbės narė**, iš viso 4,600 dol., Chicago, IL

Su 115–100 dolerių:

Jonas ir Marija Šimoniai, **garbės nariai**, iš viso 1,050 dol., Santa Barbara, CA

Stefa Šidlauskas, iš viso 420 dol., Oak Lawn, IL

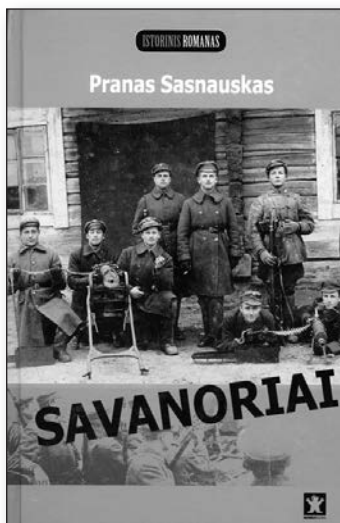
Su 90–50–25 dolerių:

Asta Veličkaitė, iš viso 790 dol., Chicago, IL

Julija Smilgienė, iš viso 850 dol., Chicago, IL

Dr. Janina Jakševičienė, iš viso 350 dol., Oak Lawn, IL

„Draugo“ knygynėlyje

manus „Savanoriai“ (1996 m.), „Kovotojai“ (1998 m.) P. Sasnauskas parengė ir išleido lietuvių tautosakos rinkinį: „Linksmosios lietuvių pasakos“, „Senojo kaimo anekdotai“, „Lietuvių mįslės“, „Močiutės pasakėlės“, „Lietuvių sakmės“ ir kt.

„Draugo“ knygynėlyje jo parašyti romanai – „Savanoriai“ ir „Kovotojai“. Juose vaizduojami didvyriški Lietuvos savanorių mūšiai su bolševikais, bermontininkais, lenkais dėl Lietuvos nepriklausomybės. Ir po karų savanorių laukė nelengvas gyvenimas, bet jie, kovų užgrūdinti, tvirtai įleido šaknis į žemę. „Kovotojai“ – romano „Savanoriai“ tęsinys. Romane rašoma apie tuos pačius žmones ir jų vaikus SSRS okupacijos, karo ir partizaninės kovos metu.

Knygų kaina: „Savanoriai“ 34 dol.; „Kovotojai“ – 25 dol. Jas galima įsigyti paštu, pridėdant 10.25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – po 5 dol. už knygą. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500